

Utorak, 7. jun 2005.
Svedok Obrad Stevanović
Otvorena sednica
Optuženi je pristupio Sudu
Početak u 9.13 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs (Nice), vi ste na nogama.

TUŽILAC NAJS: Mislio sam da sam juče završio, međutim kada sam pregledao materijal, ima još jedna mala stvar koju bih želeo da iznesem, to je deo naših dokaza protiv optuženog i proizašlo je iz dokumenta koji smo već pogledali. Posvetiću mu par minuta. Takođe, sinoć sam dobio, kao rezultat objavljivanja u štampi svedočenja ovog svedoka, dva dokumenta koja su očigledno važna i očigledno treba da budu dostavljena Pretresnom veću i ja ću da ih predočim svedoku, jer se čini da je ostalo još par pitanja u vezi sa ova dva dokumenta. To neće dugo da potraje, jer sam se centralnim pitanjima već bavio juče.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, pre nego što to uradite, ima jedno pitanje koje želim da raščistim sa vama, a reč je o video snimku koji je emitovan prošle srede, 1. juna i to je učinjeno uz odobrenje Pretresnog veća. Bez obzira na to, to je bilo kršenje naloga koji je izdalo ovo Pretresno veće 11. maja odobravajući zaštitne mere. Da li vam je to poznato, gospodine Najs?

TUŽILAC NAJS: Ja sam vam zahvalan što ste me unapred upozorili na taj problem, pa smo bili u mogućnosti da pogledamo šta se desilo. Ako je bilo reči o kršenju naloga, to je zaista sasvim slučajno i

nesvesno. Kažem, ako je došlo do kršenja naloga zato što je to bio nalog izdat Odbrani, a ne Tužilaštvu i bio je ograničen na ono šta se tražilo, ali, u svakom slučaju, ako je došlo do kršenja naloga, to je bilo potpuno nesvesno. Situacija je sledeća: tim koji se bavi ovim Predmetom radio je primerene istrage u vezi i sa istražiteljima i advokatima u drugim predmetima i nije bio upozoren na postojanje bilo kakvih ograničenja u vezi sa korišćenjem tog video snimka, možda zbog toga što je potreba za bilo kakvom zaštitom u tim predmetima potpuno prošla. Možda zato što je potreba za zaštitom koju bi tražilo Tužilaštvo u drugim predmetima bila vezana za konkretnu osobu i sada je to sve već prošlost. Da nije tako, ne bi uopšte bilo moguće oslanjati se na ovaj video snimak. Prema tome, mi smo se raspitali. Nije nam skrenuta pažnja na postojanje ovog naloga. U svakom slučaju, ono šta je učinjeno, učinjeno je bez znanja da je moguće da dođe do bilo kakvog potencijalnog kršenja bilo kakvog naloga. U svakom slučaju, možda tehnički i nije bilo kršenja naloga, jer je to bio nalog izdat Odbrani, a ne Tužilaštvu.

SUDIJA ROBINSON: U svakom slučaju Pretresno veće je juče izdalo nalog koji ste morali da vidite i on ukazuje na to. S obzirom na široki publicitet tog video snimka, Pretresno veće smatra da je možda bolje da ukine sva ograničenja.

TUŽILAC NAJS: Nije bilo nikakvog otpora takvom nalogu ni od strane Tužilaštva, ni od strane optuženog, niti bilo koga drugog.

SUDIJA ROBINSON: Hvala.

ADVOKAT HIGINS: Sa stanovišta dodeljenog advokata, mi se slažemo sa stavom Pretresnog veća s obzirom na okolnosti.

SUDIJA ROBINSON: U svakom slučaju, izdajemo nalog kojim se ukidaju sva ograničenja. Gospodine Najs, izvolite, nastavite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala lepo, časni Sude. Gospodine Stevanoviću, jutros želim da pokrenem samo dva pitanja, osim ako vi nemate bilo kakav odgovor u vezi sa ranijim raspitivanjem, ali to će da dođe kasnije. Kada je reč o angažovanju "Škorpiona" na Kosovu i postupku protiv Cvjetana o čemu smo juče govorili, vi ste tokom vašeg svedočenja rekli sledeće: "Tvrdim da ta dvojica ljudi," a to su ta dvojica optuženih, "su pripadali rezervnim snagama Specijalne antiterorističke jedinice i nisu mogli pripadati nikakvoj vrsti paravojne grupe. Oni su samo kao pojedinci bili pripadnici rezervnih snaga te jedinice". Da li se sećate da ste to rekli?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa mislim da sam rekao otprilike tako.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Želeo bih da pogledate dva dokumenta. Ja sugerišem da oni pokazuju, van svake sumnje, da su "Škorpioni" bili i formalno potčinjeni u vreme kosovskog sukoba, a ovi dokumenti su obelodanjeni juče kao rezultat velikog publiciteta koji je pridat vašem svedočenju. Mi smo uz njih priložili radnu verziju prevoda, a konačna, zvanična verzija prevoda će da biti dostavljena u dogledno vreme. Molim vas, prvo pogledajte dokument sa zaglavljenjem "Republika Srbija, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Uprava za borbu protiv organizovanog kriminala, strogo poverljivo" i sada pogledajte, molim vas, drugu stranu u verziji na srpskom jeziku koju vi imate pred sobom. Vidite da je to potpisao Radovan Knežević. Vi znate ko je on bio?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Znam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pročitaću najveći deo ovoga. Upućeno je sudu u Prokuplju, jer to je sud na kom je bilo suđenje ovom ljudima. Kaže se: "Uprava za borbu protiv organizovanog kriminala postupila je po vašem zahtevu za prikupljanje potrebnih obaveštenja u cilju uspešnog vođenja istrage protiv okrivljenih lica Cvjetan Saše i Demirović Dejana". Sledeća tačka utvrđuje sledeće: "Okrivljeni,"

navode se njihova imena, "bili su pripadnici jedinice 'Škorpioni' tokom marta 1999. godine. Jedinica 'Škorpioni' formirana je kao dobrovoljačka jedinica i brojala je 128 pripadnika. Komandant jedinice 'Škorpioni' bio je Slobodan Medić, zvani 'Boca', a njegov zamenik bio je Manojlović Srđan, zvani 'Srle'. Od pripadnika jedinice 'Škorpioni' po nadimcima identifikovani su sledeći: Vukšić Zoran, zvani 'Žuća', Đukić Željko, zvani 'Brka', Medić Dragan, zvani 'Guljo'. Dana 25. marta 1999. godine jedinica 'Škorpioni' je uz saglasnost tadašnjeg načelnika Resora javne bezbednosti MUP-a Republike Srbije, general-pukovnika Vlastimira Đorđevića, prevedena u rezervni sastav SAJ MUP-a i upućena u Prolom Banju radi daljeg angažovanja. Dana 27. marta 1999. godine, oko 18.00, Simović Zoran, tadašnji komandant SAJ-a, Beograd, otišao je u Prolom Banju da primi jedinicu 'Škorpioni'. Po dolasku u Podujevo (Podujeve), Simović i Medić su otišli u objekat za smeštaj SAJ-a i tamo zatekli tadašnjeg komandanta SAJ-a Prištine (Prishtine), Stalević Radislava. Medić je ostao u zgradi za smeštaj SAJ-a, a Simović i Stalević su otišli u OUP Podujevo radi dogovora o daljem angažovanju i smeštaju pripadnika rezervnog sastava SAJ, jedinice 'Škorpioni'. Dok su bili u OUP Podujevo, Simović i Stalević čuli su nekoliko dugih rafala iz pravca gde je trebalo da se izvrši smeštaj jedinice. Kada je došao na lice mesta, Simović je obavешten da je nekoliko pripadnika rezervnog sastava SAJ, jedinice 'Škorpioni', pucalo u žene i decu, meštane Podujeva. Od aktivnog sastava SAJ-a na lice mesta prvi je došao Vulević Spasoje, zvani 'Vuk', tada komandir voda za podršku SAJ-a, a sada zamenik komandanta SAJ-a MUP-a. Prvu pomoć povređenim licima ukazao je lekar SAJ-a. Posle ovog događaja Simović je naredio Mediću da sve pripadnike rezervnog sastava koji su pod njegovom komandom vrati iz Podujeva u Prolom Banju, što je Medić i učinio". To je prvi dokument. Ja tvrdim da ovaj dokument savršeno jasno pokazuje da su "Škorpioni" bili u celosti i formalno potčinjeni SAJ-u, a vi ste u to vreme bili komandant SAJ-a.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da odgovorim na drugi deo pitanja. Ja uopšte nikada u životu nisam bio komandant SAJ-a, niti sam bio odgovoran za SAJ. Sa SAJ-om sam imao samo kontakte ako

sam neposredno izvodio obuku sa njima. Naravno da ovakav tekst, ukoliko je tačan, potvrđuje prvi deo rečenice koji ste rekli, ali ja prvi put vidim ovaj dokument i prvi put se susrećem sa ovim činjenicama. Ja sam vam juče rekao šta sam saznao iz novina i doneo sam te novine, sobzirom da sam preuzeo takvu obavezu, pa kada želite, ja ću pokazati to i Pretresnom veću i vama, a ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Prihvatam vaše prvo objašnjenje. Moja greška. Oni su bili potčinjeni Resoru javne bezbednosti MUP-a, a vi ste bili zvaničnik na visokom nivou. Konkretno, komandant SAJ-a je bio Živko Trajković. Da li je to tačno?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: To je tačno da je komandant bio Živko Trajković, ali dodao bih da u vezi sa ostalim činjenicama koje sam juče izneo, ja i dalje ostajem pri svim iznetim činjenicama u vezi sa procedurom prijema u rezervni sastav i u vezi sa činjenicom da prijem kompletne jedinice, bilo koje, iz bilo koje druge strukture, nije predviđeno zakonom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Drugi dokument koji ćemo kraće da pregledamo i u kom nedostaje jedan pasus, mislim da je taj dokument već podeljen, upućen je pomoćniku ministra, načelniku Resora javne bezbednosti, general-pukovniku Đorđeviću i potpisao ga je, zaista, komandant Živko Trajković i ja ću da pročitam prva tri i poslednja četiri kraća paragrafa. Ovaj dokument koji govori o potebi da se rasporedi SAJ, kaže sledeće: "Tokom 1998. godine znatno je smanjen broj pripadnika Specijalne antiterorističke jedinice MUP-a Republike Srbije zbog većeg broja ranjenih i prelaska SAJ-a Novi Sad u Resor državne bezbednosti. Iz tih razloga bilo je neophodno da se za izvođenje pojedinačnih borbenih aktivnosti protiv šiptarskih terorista SAJ pojača određenim brojem rezervista. Uz saglasnost načelnika Resora javne bezbednosti i Štaba MUP-a u Prištini angažovano je 128 pripadnika rezervnog sastava koji su postavljeni na spisak rezervnog sastava SAJ-a. Ove pripadnike vodio je Medić Slobodan sa kojom su pripadnici SAJ-a izvršavali određene zadatke na području Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema. Rezervisti su angažovani 25.

marta 1999. godine, zaduženi su uniformama PJP i formacijskim dugim naoružanjem od strane Uprave policije MUP-a i smešteni u hotel u Prolom Banji, gde im je pozadinsko obezbeđenje pružio SUP Prokuplje. Rezervisti nisu napuštali objekat smeštaja sve do 28. marta 1999. godine". Fotokopija koju smo mi dobili, vidi se na originalu, ima deo rečenice koji nedostaje. Nema potrebe da čitam taj dugačak pasus. Ako bi Pretresno veće sada pogledalo drugu stranu, a vi pogledajte peti kraći paragraf od kraja, to je još uvek na drugoj stranici. Tu ću da nastavim da čitam: "Po povratku iz Podujeva pripadnici rezervnog sastava su ostali tamo do 8. aprila, gde su u septembru poslani u Novi Sad, odnosno u Sremsku Mitrovicu. Sem angažovanja dana 28. marta 1999. godine, ovi pripadnici rezervnog sastava nisu bili angažovani. Nalazili su se u hotelu u Prolom Banji i niko od njih nije napuštao objekat smeštaja, niti dolazio na područje Kosova. U vreme boravka, Prolom Banju je posetio general-pukovnik Nebojša Pavković. Video je pripadnike rezervnog sastava i razgovarao sa Medić Slobodanom. Ponovo se pojavila potreba za angažovanjem rezervnog sastava, te je na predlog Živka Trajkovića, komandanta SAJ-a, a uz saglasnost Štaba u Prištini i načelnika resora, angažovano 108 pripadnika rezervnog sastava koji je predvodio Medić Slobodan. Pripadnici rezervnog sastava su 26. aprila 1999. godine došli u rejon smeštaja SAJ-a u Kosovu Polju (Fushe Kosove) i odmah pod komandom SAJ-a, zajedno sa aktivnim pripadnicima, su uključeni u pretres terena i borbu sa teroistima u rejonu Jezerskih planina (Malet e Liqenjeve). Njihovo angažovanje trajalo je do 9. maja 1999. godine do 15.00, kada su se vretili u svoja mesta. I ovog puta su uvršteni u spisak rezervnog sastava i radili pod isključivom komandom komande SAJ-a". To je, onda, dokument od komandanta. On jasno pokazuje, kao što nam je i Mrgud rekao tokom svog iskaza, ja sam vam to sugerisao juče, da su oni bili angažovani i da su odmah povučeni nakon incidenta u kom je učestvovao Cvjetan i da su onda ponovo angažovani u okviru SAJ-a. Da li vi to osporavate?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam to, naravno, tokom jučerašnjeg dana osporavao, jer o ovom tekstu i činjenicama iznetim

u ovom tekstu, ja zaista nisam imao nikakvu informaciju. Ja vidim sada da su ova dva dokumenta potpisana od ljudi koje ja lično znam i ja ne sumnjam da su oni ovde rekli tačne činjenice, izuzev što smatram i dalje da potpisnici ovog dokumenta ne znaju činjenicu, verovatno, da se jedinica sama, kao formacija, ne može prevesti u rezervni sastav, već je zakom propisana procedura da se može pojedinac regrutovati u rezervni sastav u skladu sa uslovima i procedurom koja je utvrđena zakonom. I samo još jedna činjenica za koju pretpostavljam da nije bila poznata kod ovoga, ja sam skoro ubeđen da odluku, ako je doneta uopšte, o prijemu nekakve jedinice, što bi naravno bilo protivzakonito, ako ne bi bila predmet nekog ugovora, nije niko mogao da donese načelnik resora. Takva odluka ne bi bila moguća za donošenje bez odluke ministra, što se iz ovoga, naravno, ne vidi i svakako to je moje mišljenje, dakle, ne tvrdnja.

SUDIJA BONOMI: Gospodine Stevanoviću, nije li to možda razlog zašto u trećem paragrafu ovog poslednjeg pisma koje gledamo stoji nešto o angažovanju 128 pripadnika rezervnog sastava, a onda u pretposlednjem paragrafu spominje se 108 pripadnika koji su ponovo angažovani. Drugim rečima, oni su angažovani individualno, u skladu sa zakonom, upravo kako bi se ispunili uslovi odredbe na koju se vi pozivate.

SVEDOK STEVANOVIĆ: Jedno je, gospodine sudijo, angažovanje na zadatku, a prethodno je pitanje regrutovanje rezervnog sastava u policijski sastav. Dakle, regrutovanje rezervnog sastava u bilo koju policijsku jedinicu utvrđeno je zakonom i ono se obavlja na nižem nivou, na nivou jedinice, orijentaciono. A angažovanje rezervnog sastava na zadatku, uslovno rečeno, mobilisanje, da bude jasnije, je u nadležnosti ministra ili načelnika resora. A iz teksta se, iz ovog prvog dela citata koji ste rekli, formulacija je dobra, "pripadnici rezervnog sastava", ne kaže se "rezervna jedinica policije".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Časni Sude, imajući u vidu koliko sam već vremena potrošio, neću više da diskutujem o tome. Međutim, ima

još jedna stvar koju moram da iznesem pred svedoka. Gospodine Stevanoviću, vi razumete da vam ja sada kažem da ste imali potpuna saznanja o svemu tome u to vreme. Ako pogledamo ovaj poslednji dokument, vidimo da su rezervisti dobili uniforme PJP. Vi niste možda bili na čelu SAJ-a, ali vi jeste bili komandant PJP u to vreme, zar ne?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam bio komandant PJP-a u to vreme, to sam rekao više puta. Zaista se vidi da su dobili uniforme PJP-a, ali sama uniforma PJP-a je tehničko pitanje. Naravno, vidi se da je to dala Uprava policije, a ja uslovno jesam bio pomoćnik ministra koji je imao delokrug vezan i za Upravu policije, ali i pored tih činjenica, ja vam tvrdim da ja ne znam ni za jednu od ovih činjenica koje su istaknute ovde, osim za činjenice koje sam rekao u toku jučerašnjeg dana, a to su činjenice da sam znao da su izvršili zločin, da sam znao da su vraćeni istog trenutka, da sam znao da je podneta krivična prijava i da sam znao da su kasnije uhapšeni i upućeni, odnosno privedeni nadležnim sudskim organima. To su činjenice koje sam znao, a ostale činjenice iz ovog dokumenta ja zaista nisam znao.

SUDIJA BONOMI: Opet, gospodine Stevanoviću, kako ja ne bih imao nikakvih sumnji u vezi s tim, molim vas, PJP se nalazila negde pod vašom odgovornošću, zar ne?

SVEDOK STEVANOVIĆ: PJP je bila nezavisna i samostalna, *ad hoc* jedinica, odnosno množina, više jedinica u Resoru javne bezbednosti. Administrativne poslove sa PJP radila je Uprava policije, a ja sam, između ostalog, bio zadužen i za Upravu policije kao pomoćnik ministra.

SUDIJA BONOMI: Da li je isti aranžman postojao i sa SAJ-om?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Ne, SAJ nije bio u mojoj nadležnosti. Dakle, nije bio vezan za Upravu policije. Oni su bili stalna formacijska samostalna jedinica u sastavu Resora javne bezbednosti.

SUDIJA BONOMI: Ipak iz ovih dokumenata ispada da su oni spadali unutar delokruga ovlašćenja generala Đorđevića, a za njega se ovde, čini mi se, kaže da je načelnik Resora javne bezbednosti policije.

SVEDOK STEVANOVIĆ: To je tačno.

SUDIJA BONOMI: Hvala.

SUDIJA KVON: Međutim, datum i kontekst u kom je ovo pismo napisano nisu sasvim jasni. Obično bi komandant ovakvu vrstu pisma, odnosno izveštaja slao ministru i jedna kopija bila bi upućena pomoćniku ministra. Možete li da nam kažete zašto je ovo pismo upućeno pomoćniku ministra? Da li zato što je on ujedno i načelnik Resora javne bezbednosti?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Upravo zbog te činjenice da je ovaj konkretni pomoćnik ministra istovremeno i načelnik Resora javne bezbednosti. Ali to ne znači da isto pismo, istog sadržaja, nije upućeno i ministru, mada to, naravno, nisam siguran. Samo pretpostavljam.

SUDIJA KVON: Hvala vam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vam je bilo poznato u vreme suđenja Cvjetanu to da je Đorđević pripremao materijale za sud?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi znate da se za vas kaže, recimo, ovde u ovoj knjizi "Po naređenjima" (Under Orders) da ste bili oficir koji je komandovao redovnom policijom širom Kosova u to vreme. Da li je to ispravan opis vaše stvarne uloge?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: To nije ispravan opis moje stvarne uloge. Moju stvarnu ulogu ja sam rekao. Ne znam samo čiji je opis, a voleo bih da znam, naravno ...

SUDIJA BONOMI: Opet, kako bi stvari bile sasvim jasne, možete li

da me podsetite kakav je u to vreme, znači 1999. godine, prva polovina 1999. godine, ključno vreme za nas ovde, kakav je bio vaš hijerarhijski odnos sa Đorđevićem? Ja sam shvatio da ste vi imali ravnopravan položaj.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, to je tačno. Obojica smo bili pomoćnici ministra i u vreme rata neposredno smo odgovarali ministru. Naravno, on je imao širu odgovornost, jer je samom činjenicom da je načelnik resora, bio rukovodilac Resora javne bezbednosti kao celine.

SUDIJA BONOMI: Znači, kada Trajković za Đorđevića kaže da je načelnik Resora javne bezbednosti ... A ne, on to ne kaže.

SVEDOK STEVANOVIĆ: U naslovu se vidi da je ovaj akt adresiran pomoćniku ministra, načelniku Resora javne bezbednosti. Tako piše u naslovu, odnosno u adresi ovog akta.

SUDIJA BONOMI: Pa zar to nije i opis koji se odnosi i na vas?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Ne, ja nisam bio načelnik resora. Ja sam bio jedan od trojice pomoćnika ministra koji nisu bili načelnici resora. Samo je jedan načelnik Resora javne bezbednosti.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A šta vi kažete, ko je komandovao Resorom javne bezbednosti na Kosovu u prvoj polovini 1999. godine?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ja sam već objasnio da je sistem rukovođenja policijom na Kosovu i Metohiju bio mirnodopski, uz izuzetak formiranja Štaba MUP-a za suzbijanje terorizma i uz drugi izuzetak, upućivanje jedinica na ispomoć jedinicama na Kosovu. Dakle, kompletno ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim vas lepo, pomozite mi ako možete. Ako ne možete, idemo onda na moje sledeće pitanje. Koja osoba se

nalazila na čelu Resora javne bezbednosti policije na Kosovu u prvoj polovini 1999. godine?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne postoji osoba koja je imala posebno zaduženje za delovanje policije na Kosovu. To je ministar, načelnik resora, načelnici sekretarijata i, uporedo sa tim, rukovodilac štaba.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: To ste bili vi, gospodine Stevanović, zar ne? Vi ste se nalazili na čelu Resora javne bezbednosti. I vaša tvrdnja da vi niste znali ko je Medić, da niste znali za tu istragu je, prema mojoj tvrdnji, sasvim besmislena.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: To nije tačno, gospodine tužioče, budite sigurni, a istraga će pokazati to. Istraga je u Beogradu vrlo intenzivna i uverićete se da će se to, ovaj, pokazati, a pokazaće se da sam ja govorio istinu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Časni Sude, naravno, mi ćemo i dalje insistirati na našem zahtevu za pomoć upućenu u vezi sa tim dokumentima i sa svim ostalim što može da pomogne oko ovog ključnog pitanja. Poslednja preostala stvar o kojoj sam nameravao da pitam odnosi se na dnevnik, strana 106. Jedna sitnica, zapravo ne sitnica, možda je važna stvar. U svakom slučaju nešto u vezi sa čim moram da pitam ovog svedoka. To je dokazni predmet 404. Svedok ima original pred sobom. Sećate se, to su one beleške "nema leša, nema zločina", gde pri vrhu stoji reč "predsednik". Svedok nam je rekao da je to nešto šta se dogodilo u prisustvu jednog predsednika i onda je rekao da su to bili ili ovaj optuženi ili Milutinović. Strana 106, tabulator 440, gde piše "nema leša, nema zločina". Svedok kaže da je taj predsednik bio ili ovaj optuženi ili Milutinović.

SUDIJA KVON: On je rekao "najverovatnije ovaj optuženi".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, rekao je "najverovatnije". Gospodine Stevanoviću, moram sasvim jasno da kažem sledeće: Vaš iskaz i ovaj dokument otkrivaju da nema nikakve sumnje da ste vi ove beleške

napravili na sastanku sa ovom optuženim i vi to znate. Kako vi odgovarate na ovu tvrdnju?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa ja sam odgovorio da je to najverovatnije. Ja ne mogu sada sa stopostotnom sigurnošću da tvrdim ko je predsednik bez imena i prezimena, ali sam rekao da je to najverovatnije predsednik SRJ, gospodin Slobodan Milošević.

TUŽILAC NAJS: Da. Ja vam kažem da ste vi tokom celog vašeg svedočenja rekli sve šta ste mogli kako biste pomogli ovom optuženom. U redu. Ja sam rekao šta sam hteo, ne moram da se ponavljam. Hvala. Osim ukoliko svedok nije dobio odgovore na pitanja u vezi sa dokumentima koja je odneo, ukoliko se svedok vrati sa odgovorima, ja ću još da ga ispitujem u vezi sa tim.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Stevanoviću, recite nam, molim vas, jeste li dobili odgovore?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Dobio sam nezvanične odgovore od ljudi sa kojima sam komunicirao i ti odgovori, odnosno ta provera koja nije još uvek potpuna, potvrđuje moj iskaz da 11 lica sa tri dokumenta nisu bili nikada zaposleni u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Za zvaničan odgovor upućen sam na Nacionalni savet za saradnju sa Tribunalom i na proceduru koja je propisana zakonom. Očigledno je da sam ja malo preцениo svoje mogućnosti i da sam prevideo proceduru utvrđenu zakonom, zbog čega se izvinjavam Sudu, ali i dalje ostajem pri tvrdnji da navedena lica nisu nikada bila zaposlena u policiji. Imam nezvaničnu potvrdu tog iskaza, a očekujem, kada se vratim, kao građanin ću podneti zahtev da se obavestim o tome da li je to zvanično tako kako sada nezvanično znam da jeste. A naravno, to može učiniti i Tužilaštvo.

SUDIJA ROBINSON: A na koji način ste dobili taj odgovor?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Pa pozvao sam neke ljude na nižim nivoima za koje znam da prate ljude, pripadnike jedinica i tako dalje. Niko

nije mogao da mi potvrdi da su ovi ljudi pripadnici, ikada bili pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova. Naravno, ta provera nije kompletna, ali, ponavljam, očekujem u zvaničnoj proceduri da će se to potvrditi i zvanično. A novine su tu i ja ću ih dostaviti Sekretarijatu (Registry), pa se možete uveriti u istinitost mog iskaza na početku jučerašnje sednice.

SUDIJA ROBINSON: Hvala. Vraćićemo se na to pitanje kasnije, ako bude potrebno. Gospodine Miloševiću, sada je red na vas i na vaše dodatno ispitivanje. Treba da pokušate, gospodine Miloševiću, da ne postavljate sugestivna pitanja, pitanja koja počinju sa "je li jasno da", "nije li logično da" i tako dalje, jer ako ne budu posebno genijalno formulisana, takva pitanja će sigurno da budu sugestivna pitanja.

DODATNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Stevanoviću, juče vam je gospodin Najš, da skinemo prvo to sa dnevnog reda, postavio nekoliko pitanja o Račku (Recak).

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde u dokaznim predmetima ima veoma mnogo dokumenata koji se tiču Račka.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste vi, ne samo sada, dakle u pripremi za ovo svedočenje, kada su ti dokumenti ovde sabrani, nego i za vreme dok ste bili na Kosovu i Metohiji ili u Beogradu na položaju pomoćnika ministra i kao general policije, imali prilike da se upoznate sa većim brojem tih dokumenata?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Upoznao sam se sa većim brojem dokumenata, posebno sa informacijom o okolnostima događaja koju je sačinila određena radna grupa. Nisam siguran jedino da sam

se upoznao sa svakom operativnom informacijom, službenom beleškom i sličnim pojedinačnim dokumentima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, generale, to niko od vas ni ne očekuje da ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Naravno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... analizirate sve pojedinačne dokumente jednog slučaja, ali pretpostavljam da ste imali prilike da sada kada ste imali zbir ovih dokumenata, a oni su ovde, kao što znate, u nekoliko ovih velikih fascikli, da li ste imali prilike sve da ih pregledate?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Sva dokumenta sam pregledao. Sve u dokumentima šta sam pročitao uklapa se u moja saznanja koja sam ranije imao o događaju u Račku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, da li su svi ti dokumenti koji su ovde sadržani u fasciklama koje se odnose na Račak, zvanični dokumenti policije ili sudskih organa, odnosno, zvanični dokumenti u vezi sa događajem u Račku?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Jesu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tu, dakle, nema nikakvih informacija iz druge ruke ili glasina, već isključivo zvanični dokumenti koji su dati?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Tako je, zvanični policijski i sudski dokumenti. Nema novinskih članaka, mišljenja različitih osoba i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Generale, da li je iz tih dokumenata koje smo ovde delimično prikazali bilo sasvim izvesno da se u Račku nalazila jedinica OVK?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: To je bilo nesporno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je iz dokumenata i beležaka i prikupljenih informacija sadržanih u tim dokumentima pre 15. januara 1999. godine, kada je došlo do sukoba policije i terorista u Račku, bilo ustanovljeno da se u Račku nalazi jedinica OVK?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: To je bilo jako ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, vi ponovo činite istu grešku i to u vezi sa ovim pitanjem koje je na ovom suđenju sporno. Ne smete da postavljate sugestivna pitanja u vezi s tim. Ne možete da kažete "ustanovljeno je da je u Račku bila jedinica OVK".

TUŽILAC NAJS: Kad je reč o ovoj temi, ja apelujem na Sud da ima na umu kada odlučuje o onome šta je optuženi pitao u vezi sa tim, da li je svedok znao za neke dokumente ili nije i ono šta je juče rekao u vezi s tim, jer je svedok dobio priliku da identifikuje relevantne dokumente, a odbio je svaki moj poziv da ih identifikuje.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, molim vas da ili preformulišete pitanje ili da pređete na drugu temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson (Robinson), ja sam pitao svedoka sasvim decidno da li je pregledao sve dokumente koji su ovde, a ima ih veoma mnogo i ne može se od svedoka očekivati da ih zna napamet. Pitao sam ga da li je pregledao sve dokumente koji su ovde priloženi u vezi sa Račkom i dobio sam potvrđan odgovor i pretpostavljam da to zaista nije nikakvo sugestivno pitanje.

SUDIJA ROBINSON: Da. Vi ste u vašem poslednjem pitanju rekli "da li je ustanovljeno da je u Račku postojala jedinica OVK", a to je sugestivno pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Robinson. Preformulisaću. Da li smo za vreme glavnog ispitivanja, generale, imali na stolu i da li ste vi videli dokumente koji su nastali pre događaja u Račku, a koji govore o terorističkoj grupi u Račku?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Video sam, naravno, te dokumente, ali mogu da dodam da sam imao saznanja i informacije o tome da grupa iz Račka konstantno ugrožava komunikaciju Štimlje (Shtime) - Dulje (Duhel) na putu Priština (Prishtine) – Prizren (Prizren) i komunikaciju Štimlje - Uroševac (Ferizaj), a ključni je problem bio na ovoj regionalnoj, magistralnoj komunikaciji Priština - Prizren i klanac Crnoljevo (Gruka e Carraleves) koji je bio konstantno ugrožavan. Tamo je bilo dosta posledica i poginulih i ranjenih i policajaca i vojnika. Sve procene su ukazivale da je reč o grupi iz Račka i nekoliko okolnih sela čije, čijih naziva ne mogu da se setim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, da li smo ovde imali i dokument, saopštenje Ministarstva unutrašnjih poslova od toga dana, 15. januara, da li se sećate?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Sećam se. Bilo je saopštenje ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je u njemu pisalo?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, u njemu je, ovaj, ako se dobro sećam, pisalo da je izvedena antiteroristička akcija povodom delovanja te grupe i posledica delovanja te grupe koje su se ogleдалe u najmanje jednom poginulom policajcu, neposredno pre tog događaja. Mislim da je reč o 10., 10. januaru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je pisalo bilo šta u vezi sa Verifikacionom misijom OEBS-a (OSCE Kosovo Verification Mission) u tom saopštenju od 15. januara?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pisalo je da je o toj aktivnosti policije obavestena Verifikaciona misija ili je bila prisutna, nisam sasvim siguran, a sećam se da je bila prisutna iz snimka koji sam video.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, sad ste rekli da se sećate i snimka na kome se vide, vidi prisustvo ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Verifikatora na licu mesta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... na licu mesta u Račku. Gospodin Najs vam je postavljao pitanja koja su se ticala, eto, vaših saznanja o tome da su, da je reč bila o teroristima. Da li ste imali prilike da slušate svedočenje njihovog komandanta Šukri Buje (Shukri Buja) koji je ovde svedočio?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da se sećam, ali ne sećam se detalja. Sećam se, mislim da je on rekao da je otvorio vatru, da je otvorena vatra iz teškog mitraljeza ili nečeg sličnog.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Upravo tako. Vrlo vas dobro služi sećanje. Dakle i Buja Šukri je potvrdio da je na policiju otvorena vatra i to iz teškog mitraljeza. Da li ste u dokumentima mogli da vidite sa uviđaja veoma velike radove, iskopane rovove i bilo šta drugo, šta je ukazivalo da je tamo bila borba?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Sa snimka koji je napravljen u vreme vršenja uviđaja jasno su se videli, naravno, fortifikacijski objekti ...

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS: Kao što znate, meni uopšte ne smeta to da optuženi potroši koliko god hoće vremena, imajući, naravno, u vidu to da je moje vreme procenat njegovog vremena, ali da li ovo pitanje na bilo koji način proizlazi iz unakrsnog ispitivanja? I ako ne proizlazi, treba li da se dozvoli? To je sada u rukama Pretresnog veća.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ako ćemo tako, onda je potpuno jasno da ogroman broj pitanja gospodina Najsa uopšte ne proizlazi iz glavnog ispitivanja, pa ga niste prekidali, a, osim toga, mogli ste da zapazite da je gospodin Najs veoma često davao izjave i konstatacije ne postavljajući pitanja, pa ga niste prekidali. Ja ne razumem

zašto, zašto vršite ovakovu selekciju i potpuno drugačiji odnos imate prema pitanjima koja ja postavljam.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, ja odbijam vašu sugestiju da je Pretresno veće na bilo koji način selektivno. Pretresno veće sa vama postupa sasvim pravično. U ovom trenutku ću da vam dozvolim da postavite ovo pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa mogu da nastavim samo odgovor. Sa snimaka koje sam video, videlo se jasno da je u zoni Račka i na okolnim brdima bilo jaku puno uređenih fortifikacijskih objekata od strane pripadnika OVK (UCK, Ushtria Clirimtare e Kosoves) i u vreme uviđaja jasno se videlo da je na uviđajnu ekipu i na policajce koji su obezbeđivali uviđajnu ekipu, otvarana vatra u toku samog uviđaja. To je ono šta sam video na snimku, ponavljam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Juče vam je gospodin Najš pokazao neke fotografije. Da li imate predstavu o tome ko je snimio te fotografije?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ja sam upravo zbog toga pitao gospodina tužioca i on mi je, ako sam dobro razumeo, rekao međunarodne organizacije. Možda se ne sećam dobro.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li vam je poznato kad su snimljene te fotografije?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da li je ijedna od tih fotografija snimljena na dan kada se događaj desio ili kasnijih dana?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ništa mi nije poznato o tome kada su fotografije urađene i ko ih je uradio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je iko

mogao da napravi fotografije dana kada se događaj desio?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: A znam da je to bio dan u kome policija nakon završetka te akcije nije imala kontrolu nad prostorom i mogu samo da pretpostavljam ko bi mogao da ih snimi u tom periodu od kada je akcija počela, dok policija nije povučena iz regiona Račka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li u dokumentima koji su ovde priloženi postoje i dokazi o tome da je pravljena "parafinska rukavica" i da je dat nalog da se napravi parafinska rukavica koja treba da pokaže da li je neko pucao iz vatrenog oružja ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, ne možete da postavljate pitanja na taj način: "Da li postoje dokazi da je pravljena 'parafinska rukavica'?". Vi ste time bukvalno stavili odgovor u usta svedoku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: To je opšte poznata činjenica, gospodine Robinson, a gospodin Najš je pokušao ponovo jednu beznađnu stvar, da objašnjava kako su tamo pobijeni nekakvi civili. To danas i vrapci znaju da je to bila borba između policije i UČK.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najš, da li ste vi unakrsno ispitivali u vezi sa parafinskom rukavicom?

TUŽILAC NAJS: Ne, uopšte.

SUDIJA ROBINSON: To neću da dozvolim. To ne proizlazi iz unakrsnog ispitivanja. Pređite na drugu temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodin Najš je unakrsno ispitivao, gospodine Robinson, o tome da li ...

SUDIJA ROBINSON: Zaustavio sam vas. Već sam doneo odluku.

Pređite na drugo pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste slušali svedočenje nemačkog novinara Adama Boa (Bo Adam) koji je istraživao kako je poginuo dečak?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da jesam. Mislim da jesam i, ako se dobro sećam, govori se o nekakvom proseku u nekakvoj živoj ogradi ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ne sećate se, ne sećate se. Da, to je tačno. Da li njegovo svedočenje ukazuje da je tamo bila borba ili da je bilo ubijanje civila ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ako govorimo ...

SUDIJA BONOMI: To su zaista ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, zaista ne želim da mislim da vi to namerno radite i namerno kršite naloge Pretresnog veća, jer ako to zaista radite, onda će Pretresno veće da preduzme određene korake. Ako ne možete da vodite dodatno ispitivanje u skladu sa pravilima Suda, posebno kada je reč o sugestivnim pitanjima, onda ćemo da prekinemo dodatno ispitivanje i ja to vrlo jasno kažem, jer praktično svako pitanje koje postavljate, njime se krše pravila. Svedok mora da svedoči. On mora da svedoči bez vaše pomoći. To i jeste svrha tog pravila koje zabranjuje sugestivno ispitivanje u dodatnom ispitivanju i u glavnom ispitivanju.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, mogu li ja samo nešto da dodam? Svedok je ovde da svedoči o onome čega se on seća, a ne da daje komentar o nečemu šta je ranije rekao, a to je ono šta sad svedok pokušava da uradi.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, nastavite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, kao visoki funkcioner

policije koji je, kao što ste maločas rekli, imao na raspolaganju ova dokumenta koja se tiču Račka, da li je zaključak koji vi izvlačite iz svih materijalnih činjenica onoga šta ste saznali iz dokumenata ...

SUDIJA ROBINSON: Zaustavio sam vas. "Zaključak koji ste izvukli" je upravo početak jednog sugestivnog pitanja. Vi možete da ga pitate koji je njegov zaključak, a ne da mu kažete kakav je zaključak izvukao. Da li shvatate?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa upravo sam to želeo da učinim. Dakle ...

SUDIJA ROBINSON: Na to nije ukazivao način na koji ste formulisali pitanje. Vi niste iskreni, gospodine Miloševiću. Izvolite, nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa pogledajte na srpskom jeziku kako sam počeo da postavljam pitanje, pa ćete videti da li sam iskren. A sada mi recite, dakle, generale, s obzirom da ste na visokom položaju u MUP-u pregledali i dobijali sve ove informacije, kakav ste zaključak izveli o događajima u Račku, o tom događaju od 15. januara 1999. godine u Račku?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, zaključak se može svesti na nekoliko teza. Dakle, u Račku je policija bila napadnuta od terorista u toku obavljanja zakonitog i legitimnog posla. Nakon ...

SUDIJA BONOMI: Mogu li da vas prekinem? Da vas pitam: šta je osnova za tu izjavu?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Osnova za ovu izjavu su sve informacije koje ja imam i usmeno neposredno posle događaja ...

SUDIJA BONOMI: Da li imate izjavu bilo kog policajca u vezi s tim šta se desilo?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Ja nemam izjavu policajca, ali imam izveštaj

o celom događaju i on se nalazi u dokumentima koji se nalaze ovde.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, nastavite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je policija, generale, imala bilo kakvo saznanje o ubistvu civila u Račku?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne u samoj toj akciji, a imala je saznanja o ubistvima i civila i policajaca i vojnika na putevima koji su jako blizu Račku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, da je policija izvršila neko ubistvo tamo, da li bi bio pokrenut postupak koji predviđaju propisi naše zemlje?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Naravno da bi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U koliko je prilika i u koliko je predmeta ...

SUDIJA BONOMI: Izvinjavam se, ne shvatam to. Mislio sam da je policija ubila 40 ljudi, pa kakvi postupci su preduzeti u skladu sa zakonima vaše zemlje da se obavi istraga u vezi s tim?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Najpre da kažem terminološki problem. Policija nije ubila. Po mom shvatanju pojma "ubiti" znači "umišljajno ubiti". Tamo je policija primenila silu na koju ima pravo i posledica, nepoželjna posledica takve sile je smrt lica.

SUDIJA BONOMI: Ja ne shvatam tako reč "ubiti" na engleskom. Možda je drugačija situacija na BHS-u, ali ubistvo je ubistvo. Možete nekoga da ubijete slučajno, možete nekoga da ubijete namerno, možete da ubijete iz nehata, možete da ubijete na najrazličitije načine, ali ubistvo znači oduzimanje života. Da li to ima neko drugo značenje na BHS-u?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Na srpskom jeziku i po mom tumačenju, to su različite stvari. Čovek može poginuti i kao posledica ubistva,

a može biti smrt kao posledica legitimnog prava na upotrebu sile. Tako da tu u srpskom jeziku postoje neke razlike. Ja se izvinjavam ako na engleskom ne postoje. Možda onda nisam bio jasan, a dodao bih u vezi sa odgovorom na vaše pitanje. Dakle, ja sam pročitao izveštaj koji je sačinila radna grupa koja je imala zadatak da ispita okolnosti događaja i da izvede zaključke iz toga. Možda sam dva puta već rekao da pretpostavljam da postoje izjave rukovodilaca i pojedinaca koji su učestvovali u toj akciji, ali ih ovde nema.

SUDIJA BONOMI: Da li ovde imamo izveštaj te radne grupe?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Mislim da smo ga citirali ovde na, u odgovoru na jedno od pitanja i citirali smo zaključke iz izveštaja te grupe.

SUDIJA BONOMI: Radne grupe? Radne grupe?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Da.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, s obzirom da ste vi obrazovan u svojoj struci, da li vam je poznato da se stradanje u ratnim sukobima između oružanih formacija dve strane, kvalifikuje negde kao ubistvo ili kao posledica ratnih sukoba?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa u tom smislu sam odgovarao na prethodno pitanje gospodina sudije. Dakle, u našem jeziku ubistvo je umišljajno ili nehatno ubistvo, a smrt može nastupiti i kao posledica nečeg drugog, osim ubistva u smislu umišljajnog ili nehatnog ubistva i, naravno, posledice ratnih dejstava se ne smatraju ubistvima, smrtne posledice ratnih dejstava.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo sad samo jednu najobičniju pretpostavku, da ne bude ništa sugestivno, da li sukob policijske jedinice sa terorističkom grupom iz koga proizilazi smrtna posledica

jednog broja lica može da se po bilo kakvom propisu kvalifikuje kao ubistvo?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Može kao eksces, ako je u toku akcije došlo do namernog ubistva bilo koga van uslova predviđenih zakonom za upotrebu vatrenog oružja, ali sukob policije i terorista u principu ne može sa se smatra ubistvom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala, generale. Neću se više baviti ovim pitanjem Račka, osim još jedno. Da li ijedan dokument, od svih ovih koji su dati u ove dve fascikle o Račku, predstavlja dokument koji nije proizišao iz redovnog rada Ministarstva unutrašnjih poslova ili sudskih organa?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam video nijedan drugi dokument, nijedan dokument van ove dve kategorije dokumenata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Generale, sad ćemo da se pozabavimo ovim vašim rokovnikom.

SUDIJA BONOMI: Gospodine Miloševiću u kom tabulatoru se nalazi izveštaj radne grupe?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Bonomi (Bonomy), pokušaću da to pronađem u pauzi. Ima veoma veliki broj ovih dokaznih predmeta, ja napamet ne znam.

SUDIJA BONOMI: Hvala. Hvala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ali zamoliću nekog od ovih mojih saradnika da pregleda, pa ću vam dati posle pauze.

SUDIJA BONOMI: Hvala vam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, sada ćemo se pozabaviti ovim vašim rokovnikom. Gospodin Najs ovo naziva dnevnikom. Da li vi ovo imate pred sobom?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Nemam, na žalost. Nema ga u mojim dokumentima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To bi moralo da bude u ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam uspeo da ga pronadem. Ne znam koji je tabulator.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je tabulator 17, odnosno bajnder 17, a tabulator 440.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, imam ga sada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste li se opremili rokovnikom?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodin Najs ovde govori da je ovo neki vaš dnevnik. Je li ovo dnevnik ili rokovnik?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: To nije dnevnik, to je rokovnik u koji sam beležio određene teze u određenim prilikama. Nešto je od toga moja misao, nešto je misao nekog drugoga i tako. Ima tu, naravno i ličnih beležaka, nezavisno od službe kojom sam se bavio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

(privatna sednica)

SUDIJA ROBINSON: U redu, sada možete da date brojeve tabulatora, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodin Bonomi je u vezi sa Račkom tražio brojeve tabulatora koji se odnose na aktivnosti policije.

SUDIJA ROBINSON: Ne, izveštaj radne grupe. Ne zanima nas sad nešto drugo. Zanima nas nešto tačno i konkretno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: To je jedan set dokumenata koji počinje tabulatorom 395, koji sadrži plan realizacije operativno-taktičkih mera i istražnih radnji u vezi sa događajem u selu Račak i na poslednjoj strani piše: "Radna grupa MUP-a" i tri funkcionera su potpisana ...

TUŽILAC NAJS: Ja to još nisam pronašao. Molim vas za samo jedan trenutak.

SUDIJA KVON: Tabulator 395, bajnder 9.

SUDIJA ROBINSON: Nastavite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste našli tabulator 395?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li taj tabulator sadrži plan realizacije operativno-taktičkih mera i istražnih radnji koje je napravila radna grupa?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je taj plan koji smo delimično analizirali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li je ta radna grupa sastavljena od visokih funkcionera policije?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to se vidi iz potpisa i njihovih imena na kraju ovog dokumenta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz potpisa imena, činova i ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Činova i funkcija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... i, i zvanja, odnosno funkcija na kojima su. Da li je, po vašem saznanju, taj plan realizovan i da li se sada u daljim ovim tabulatorima 96 i 97, 396 i 397 nalaze razjašnjenja okolnosti pod kojim je izvršeno krivično delo terorizma i tako dalje? Račak, opština Štimlje.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je ovaj tabulator 396.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda hronologija u tabulatoru 397. Da li je sve to jedan set dokumenata koji se odnosi na ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: To su dokumenta ove radne grupe, po mojim saznanjima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su ta dokumenta nastala iz pažljivog sagledavanja svih relevantnih činjenica koje su se odnosile na taj događaj?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, visok nivo radne grupe trebao bi da bude potvrda pažljivog, ozbiljnog i profesionalnog rada na razjašnjavanju ovog događaja.

SUDIJA BONOMI: Da li je dokument 397 neko potpisao?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Pa, ja upravo to sada zapažem i ne vidim ... Kao da nedostaje poslednja strana tom dokumentu. I to je dokument na koji sam ja mislio kada sam u odgovoru na prethodna pitanja pominjao izveštaj radne grupe.

SUDIJA BONOMI: A dokument 396, da li je potpun?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Ne mogu da tvrdim, mada se čini da ni on nije potpun.

SUDIJA BONOMI: Dokument 396 završava rečima "donosi se" i nakon toga nema ničeg.

SVEDOK STEVANOVIĆ: Tako je. Iz toga zaključujem da nije kompletan.

SUDIJA KVON: A plan je dokument 395?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Da, plan je dokument 395 i on bi trebao da je kompletan i on ima poslednju stranu i ima potpise u mom primerku.

SUDIJA BONOMI: A ko su potpisnici?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Pa ovde je, u mom primerku na kraju piše "radna grupa MUP-a: načelnik Uprave kriminalističke policije, general-major Dragan Ilić," zatim, "načelnik uprave u Resoru državne bezbednosti, Mioljub Nikolić" i treći je "načelnik kriminalističko-tehničkog centra Uprave kriminalističke policije, Vladimir Aleksić" i vide se kopije njihovih potpisa.

SUDIJA KVON: Imamo prevod.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, bili smo na privatnoj sednici. Jeste li završili sa delom ispitivanja koje ste trebali da obavite na privatnoj sednici? Ako jeste, onda možemo da ostanemo na javnoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa mislim da možemo ostati na javnoj sednici i vratićemo se sada na ovaj rokovnik generala Stevanovića, s tim što pre nego što se vratim na rokovnik, želim da vam još jednom skrenem pažnju na tabulator 400 koji se odmah nalazi posle ovih 395, 396 i 397, gde je ono saopštenje za javnost koje je dalo Ministarstvo unutrašnjih posova na dan 15. januara 1999. godine, da su preduzete mere blokade sela Račak i u poslednjoj rečenici: "O preduzetim merama obaveštena je Kosovska verifikaciona misija OEBS-a" i to je izdala Informativna služba ministarstva 15. januara 1999. godine. Tu još nema izveštaja šta se dogodilo, već samo da su preduzete mere i da je obaveštena Verifikaciona misija OEBS-a. To je u funkciji tvrdnje da su mere bile u vezi sa terorističkom grupom koja se tu pominje i o tome da je obaveštena Verifikaciona misija OEBS-a o svim tim radnjama.

SUDIJA ROBINSON: U redu. Pređite sada na sledeću temu u dodatnom ispitivanju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, da li ovaj vaš rokovnik predstavlja vaše zabeleške koje biste u svakom slučaju mogli da stavite bilo kome na raspolaganje ko se interesuje za događaje i aktivnosti vezane za vaš rad iz tog vremena?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da ne bih postavljao samo, samo opšta pitanja, napraviću samo jedno: da li u njemu, u tim zabeleškama, ima bilo šta što, po vašem mišljenju, nije u skladu sa našim propisima, što na bilo kakav način dovodi u sumnju ispravnost rada policije, državnih organa, u vezi sa Kosovom?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Siguran sam da nema.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Sad ćemo ići po nekoliko ovih citata. Ja nemam vremena da se bavim celim rokovnikom, ali samo da vidimo, da se stvori jedna opšta slika iz tih vaših zapisa. Molim vas okrenite stranu koja se završava sa 380. To je onaj ERN broj. Imam utisak da je na taj način najlakše, pošto ti brojevi jedino idu po nekom svom redosledu ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, čekajte da mi to prvo pronađemo, pre nego što nastavite da govorite o dokumentu.

SUDIJA KVON: A broj na engleskoj verziji? Možete li da nam date taj broj? Ili barem datum?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ovde, na žalost ... Samo da vidim ...

SVEDOK STEVANOVIĆ: Ako mogu da pomognem, strana 16.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: 8. februar 1999. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste našli ovaj ERN broj 0172380?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je, znači, ovde na ovom listu, ima datum, to je 8. februar 1999. godine. Pogledajte ...

SUDIJA ROBINSON: Možda je to strana 22? Da, 22. Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Piše u prvom, drugom, trećem, četvrtom, petom, šestom, sedmom ... Osmi red. Osmi red, piše: "Popraviti višenacionalni sastav policije na Kosovu i Metohiji" ili, pročitajte vi, pošto je to vaš rukopis, pretpostavljam.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Rezervni sastav gde piše? Da ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Popraviti višenacionalni sastav ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Nisam razumeo šta me pitate.

SUDIJA ROBINSON: Mi još uvek pokušavamo to da pronađemo. Vidim. "Popraviti višenacionalni sastav," da, vidim. U redu. Da. I da li o tome govorite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da.

SVEDOK STEVANOVIĆ: Ova rečenica u originalu znači tačno "popraviti višenacionalni sastav," doduše ima jedno "A" viška, "policije", pa "NP". To je verovatno "Novi Pazar", "Kosovo i Metohija" i "SU". To svakako znači "Subotica".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Šta je suština tog stava? Vi ste to beležili kao podsetnik za sebe.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa to mogu sasvim sigurno da se setim. Mi smo imali, uslovno rečeno, određen problem sa nepovoljnim nacionalnim sastavom policije na Kosovu i Metohiji, u

SUP-u Novi Pazar i u SUP-u Subotica, pa smo imali za cilj da popravimo međunacionalni sastav policije u smislu da u policiji bude više Albanaca, Muslimana i Mađara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. To je, znači, bilo jedno opredeljenje koje je tu prisutno?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, jedno strategijsko opredeljenje MUP-a.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, okrenite sledeću stranu, 9. februar 1999. godine. Piše "savezna Vlada", je l' tako?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Piše, "Sednica Komisije za saradnju sa OEBS-om (OSCE, Organization for Security and Cooperation in Europe)".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I na šta se ovo ovde odnosi? Piše "Račak, leševi". O čemu se tu radilo?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, to je ... Očigledno na toj sednici, najverovatnije da sam prisustvovao i verovatno je bila reč o Račku i o događaju u Račku, ali ne bih mogao sa sigurnošću da tvrdim šta je bio konkretnije predmet razgovora. To je 9. februar. Verovatno, smatralo se i u tom trenutku da je to pitanje Račka aktuelno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A sednica je Komisije za saradnju sa OEBS-om?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Na sledećoj strani, na ovom istom listu gde nema datuma, ali je otkucano kao sledeća strana, "težište na," piše "težište na," pa ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... pa pročitajte ovo. Meni je teško da čitam rukopise i inače. Vi ćete lakše pročitati vaš rukopis.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ovde piše: "Težište na: zaštititi komunikacija, objekata od posebnog značaja, naselja i objekata okupljanja Srba. Druga teza: pronalaženju i lišavanju slobode izvršilaca terorističkih akata".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Stanite tu. Dakle, da li je opšti zadatak policije bio da pronalazi, kao što ovde kažete, "pronalaženje i lišavanje slobode izvršilaca terorističkih akata" ili da ih ubije?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: To sam objasnio. Ova teza upravo potvrđuje ono šta sam već više puta ponovio. Dakle, ne ubijanje, nego pronalaženje, lišavanje i lišavanje slobode izvršilaca terorističkih akata. To doslovce tako piše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Šta je sledeća crtica u ovim težišnim zadacima?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "Planiranje intervencija prema određenim žarištima, uključujući i pripreme za zaprečavanje pravaca ulaska vojne komponente," verovatno kopnenim putem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, da li ste tu govori o opasnosti da bi moglo da dođe do ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Do kopnene agresije ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... snaga NATO ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... i agresije uopšte, da. I poslednja teza je: "Sprovođenje svih mera koje se odnose na OEBS". I sad je ovo malo teže u zagradi identifikovati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li se dalje kad se govori "Karakteristike terorističkog delovanja" i tako dalje ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Prisutni na određenim delovima

teritorije uz do kraja tolerantan odnos predstavnika OEBS-a". Da li to piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to piše. Dakle, tu pod ovom zvezdicom piše "karakteristike terorističkog delovanja i dalje su dodatno organizovanje, opremanje, naoružavanje". Druga teza je: "Prisustvo na određenim delovima teritorije uz do kraja tolerantan odnos," verovatno, "predstavnika OEBS-a".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Dalje, od karakteristika navodite "povećanje učestalosti terorističkih akata". Da li to piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste "i to u naseljenim mestima", piše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Povećan broj ubistava pripadnika ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... albanske nacionalne zajednice."

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... albanske nacionalne manjine". Je l' to piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Tako piše, da. I dalje se govori o stanju u jedinicama policije i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da li ovde piše "brojno stanje na nivou 1.021"?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Tako je. To je u skladu sa onim sporazumom Klark (Wesley Clark) - Nauman (Klaus Naumann) u Beogradu, odnosno Đorđević - Berns (Shaun Byrnes).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Kad okrenete sledeću stranu, da li je prva rečenica "sve obaveze prema OEBS-u treba izvršavati"?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da. To piše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se ovde kaže “u Parizu (Paris) su predstavnici kosovskih Albanaca, a u našoj,” ne mogu da pročitam ovu reč, “su teroristi ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, ovde piše “u Parizu su predstavnici kosovskih Albanaca,” a ovo dalje teško čitam ... Ovo “predstavnici kosovskih Albanaca” je pod navodnicima, što bi značilo da su oni teroristi ili tako nešto ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... nisam siguran tu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda se kaže: “Vojska Jugoslavije: morate imati aktivnosti odvratanja”.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Tako je. To je uobičajen primarni cilj kada pretili agresija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je to sve bilo u skladu sa tim merama koje su tada bile preduzete, generale?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Apsolutno.

SUDIJA BONOMI: Da li je to beleška onoga šta je neko drugi rekao?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Moguće je, jer u naslovu, gore u vrhu, piše, verovatno “Minić” ili “Milić”, ali ne znam ko bi mogao biti “Milić”.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde gde kaže “sve obaveze prema OEBS-u treba izvršavati” ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, pre toga piše “Minić”, najverovatnije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SUDIJA KVON: Ali ovo počinje beleškom za koju ste rekli da piše “predsedavao M. Milić” u drugom redu od “savezne Vlade”. To je 9. februar. Dakle, piše, “Savezna Vlada, sednica Komisije za sarad-

nju sa OEBS-om, predsedava M. Milić”.

SVEDOK STEVANOVIĆ: To je onda, verovatno, Milomir Minić, jer nije mi poznat Milić. Ne znam prosto osobu sa tim prezimenom. Možda sam trenutno zaboravio, ali to, naravno, ne znači da su sve njegove beleške. Ove beleške na predhodnoj strani su sasvim sigurno moje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, molim vas, okrenite samo par listova dok dođete na 384, ERN broj. Poslednji broj 384. Na ovoj strani piše 11. februar 1999. godine ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je prilično gust tekst. Ja neću da se zadržavam vrlo dugo na njemu. Trebalo bi mnogo vremena. Na desnoj strani stoji “težišni zadaci”.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda piše ispod toga “u oblasti zaštite bezbednosti republike i građana”.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l’ tako piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Tako piše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: “Suzbijanje terorizma na Kosovu i Metohiji je najviši državno-politički i bezbednosni zadatak”. Da li to piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Piše. Tačno tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je ovo sledeće, kaže, “U oblasti SK”. Šta je to “u oblasti SK”?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: To je “U oblasti suzbijanja kriminaliteta”. To su uobičajene oblasti rada ministarstva ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi možete da pravite svoje

skraćenice, a ja vas pitam šta vam znači ta skraćenica. Znači “u oblasti suzbijanja kriminaliteta”?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta onda piše, “suzbijanje najtežih KD”, krivičnih dela, je l’ tako?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Krivičnih dela, da. Verovatno “organizovani kriminal”, nisam siguran, “kojima se neposredno ugrožava život, zdravlje i imovina građana”. To je prva teza. Da li treba da čitam drugu, treću ili ne?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, dobro. Sve se odnosi na suzbijanje krivičnih dela ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je ovo poslednje što piše “u oblasti,” ovoga, “suzbijanja kriminaliteta odnos prema ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Oštećenom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: To je bila jedna od važnijih teza u tom trenutku, da se posveti veća pažnja oštećenom u svakom krivičnom delu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dalje kaže “u oblasti JRM”. To je “javni red i mir”, je l’ tako?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: “U oblasti javnog reda i mira”.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: “Obezbeđenje ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... normalnog ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... normalnog života građana ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... života građana i normalnog funkcionisanja institucija sistema”.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda ima “obezbeđivanje normalnog saobraćaja” ... Dakle, da li su to razmatrani normalni i redovni zadaci policije? Sa kog je ovo sastanka? To je nešto ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je to sa jednog sastanka koji sam ja održao u SUP-u u Jagodini, 11. februara 1999. godine, sa rukovodiocima tog Sekretarijata unutrašnjih poslova.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: To je bio moj podsetnik za izlaganje na tom sastanku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ako okrenete jednu stranicu, tu sad govorite o povećanju efikasnosti u radu i tako dalje...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: “Podizanje nivoa zakonitosti,” skrećem pažnju, druga teza.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: “U radu, ugleda službe, ponašanja i izgleda”.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde pod jednom ovom zvezdicom, u sredini strane, kažete “nije važno šta mi o sebi mislimo ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... moramo uvek voditi računa o tome šta građani misle o nama”. Dakle, hteo sam da stavim do znanja da nije važno ako mi sebe dovodimo u pozitivan kontekst i ističemo rezultate. Nama je važno šta građani o nama misle. Hteo sam da im skrenem pažnju na taj domen odnosa policije i građana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je, dakle, vaš instruktivni sastanak sa ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... rukovodiocima SUP-a u Jagodini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... sa rukovodiocima. Dobro. Sada pogledajte dve strane dalje, 387. Od druge polovine, ovo desno ...

SUDIJA ROBINSON: Koji je datum?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Piše 11. februar. 15.00. "Analiza rada".

SUDIJA ROBINSON: U redu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na drugoj strani kažete "i pored niza problema, nemerljiv je doprinos političkom stvaranju uslova za trajno rešenje problema na Kosovu i Metohiji".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Za mirno rešenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Za mirno rešenje problema na Kosovu i Metohiji". Pa onda kažete "ne mogu se rešavati policijski".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, govorite o tome da se problemi treba da rešavaju politički. Da li je to svrha ovoga šta govorite?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, svrha je u, to je bila politika ministarstva koju smo mi preko ministra primili, da je osnovni način rešavanja krize na Kosovu politički, mirnim putem i demokratskim sredstvima, da se taj problem ne može rešiti policijskim sredstvima, a da policija ima samo ulogu da omogući minimalne uslove za rešavanje krize mirnim putem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Onda na sledećoj strani govorite opet, "opšti težišni zadaci". Pretpostavljam da se to odnosi na taj isti sastanak, jer nema datuma, nema, nema ničega dalje. "Opšti težišni zadaci, podizanje opšte efikasnosti u radu svih linija rada ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: “Podizanja nivoa zakonitosti u radu, ugleda službe, izgleda i ponašanja”.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da. To su otprilike slične teze kao one prethodne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, onda, “podizanje objektivne odgovornosti rukovodilaca”.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: “Angažovano i plansko pristupanje svim zadacima sa pogledom u budućnost”.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda govorite o linijskim težišnim zadacima na desnoj strani, zaštiti bezbednosti ‘R’ i građana”, to je valjda “republike i građana”, je l’ tako?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, jeste. Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: “Suzbijanje terorizma na Kosovu i Metohiji”, pa onda dole, sledeća zvezdica, “suzbijanje kriminala”.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Tako je. “Javni red i mir ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: “Suzbijanje krivičnih dela kojima se ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... neposredno ugrožava život, zdravlje imovina građana” i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači “ugrožava život, zdravlje, imovina građana”. Pa onda nekoliko redova odozdo “obezbeđenje normalnog života građana i institucija ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... i funkcionisanja institucija”.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je ovo šta na kraju ove strane piše “policija zakonitim radom mora da”, to više ne mogu da proči-

tam?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: A da, da. To ja mogu da pročitam, "policija zakonitim radom mora ... Izvinjavam se. "Vraćanje međunacionalnog ... Ipak ne mogu da pročitam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... poverenja," rekao bih.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "poverenja i tolerancije," otprilike. Dakle, "uloga policije u vraćanju međunacionalnog poverenja i tolerancije". To je, otprilike, smisao, mada ne mogu da pročitam svaku reč, ali sećam se tih svojih teza.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad okrenete sledeći list, ovde se u četvrtoj odozdo tački vidi: "Pravilnim i zakonitim radom policija treba da vraća međunacionalno poverenje". Otprilike tako nešto piše.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A na levoj strani piše "efikasnost i zakonitost u svim," sad ne mogu da pročitam ovu jednu reč, "poslovima," valjda.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu to da pronađem levo. Da, evo. "efikasnost i zakonitost u poslovima," da, ali ne znam šta ovo piše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda imate stranu 390, završava se 390. To je 14. februar u 11.00.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, to bi trebalo da je sličan sastanak, samo u Novom Pazaru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne, ovo je kolegijum ministra.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: A, da, da, vidi se, da. A gore iznad se vidi se da je Novi Pazar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 12. februar je Novi Pazar...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: A 14. je ... Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo piše “vršena analiza rada,” a 14. februar dalje piše “kolegijum ministra”.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I tu su članovi kolegijuma ministra?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tako?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ima bilo ko van MUP-a tu? Nema?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Nema.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Milošević, šta želite da utvrdite ovim dokazima?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Želim da utvrdim, pošto se ovde radi o ličnim beleškama iz radne beležnice generala Stevanovića, u kojoj meri su sve te aktivnosti bile zaista i kako ih je on zapisivao i radio, u skladu sa državnom politikom i u skladu sa zakonitim, pravilnim postupanjem policije u svakom pogledu, bez obzira što gospodin Najs ima želju da tu dokaže nešto drugo. Doći ćemo do svih tih njegovih citata. Mogu li da nastavim?

SUDIJA ROBINSON: Da. Da li i dalje ostajemo na dnevniku ili rokovniku, kako ga vi zovete?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, ovo je rokovnik. To je jasno. To sam pitao, ovoga, generala. Ovde kažete “ministar ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da i to bi trebale biti njegove teze, šta sledi dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li on ovde kaže “sve ćemo učiniti da se Kosovo i Metohija rešava mirnim putem”?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to piše u ovoj trećoj zvezdici po redu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pod "a".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Ali ako zemlja bude napadnuta, mi ćemo se braniti ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... bez obzira koliko protivnik bude jak".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. Da li na desnoj strani kaže "naša orijentacija je multietničko Kosovo"?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, "naša opcija je ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... opcija ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... je multietničko Kosovo".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Opcija, da. Ne mogu da pročitam dobro. To je svejedno. "Naša opcija je multietničko Kosovo. Moramo da izbegnemo građanski rat". Da li to piše dalje?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ovo vam je sledeće citirao gospodin Najs sa tog istog sastanka, gde se, dakle, ustanovljava da se treba sve rešiti mirnim putem, da je naša opcija multietničko Kosovo, a da se izbegne građanski rat i onda dalje kaže, "naši neprijatelji, Kandić, Biserko". To vam je citirao gospodin Najs. Zašto je takav stav cirkulisao tada među vama?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, takav stav među nama bio je prisutan zbog činjenice da je organizacija kojoj je ili organizacije koje su predvodile ove gospođe, kako sam već rekao, bile jednos-trane i pristrasne, po našim ocenama, u iznošenju činjenica o kojima smo mi imali sasvim drugačija saznanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na primer?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa teško sad mogu baš da se setim konkretnog primera, ali pretpostavljam da je reč o određenim optužbama na, u vezi sa nekim konkretnim događajima, a u vezi sa tim rezultat provere je bio sasvim drugačiji u odnosu na tvrdnje koje smo imali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ovo vi razgovarate u kolegijumu ministra, pretpostavljam ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... da razgovarate otvoreno međusobno i znate da li je to tačno šta govorite ili nije?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je sasvim sigurno tačno. Pretpostavljam da se ovde vidi da je to ministar jasno rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde vi na sledećoj strani, to je, ja ovde ne mogu da nađem ERN broj, ali odmah kad se okrene ... Da, ERN je 392. Stavljaju ga na razna mesta pa ne mogu uvek da pratim. Ovde vi pišete za kolegijum ministra. To pišete, gore na vrhu, je l' tako?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to bi trebalo da znači da je moj podsetnik za kolegijum.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to znači vi se pripremate za kolegijum ministra i pravite svoje teze?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda kažete: "U UP je u pripremi plan mera koje u skladu sa planom odbrane treba preduzeti u vezi sa mogućom agresijom NATO". Da li to piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da. To "UP" je Uprava policije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda završava, "od vazdušnih

udara, do ulaza kopnenih snaga". Da li je bilo opšte poznato da se očekivala kopnena agresija?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je bilo opštepoznato i bio je element svake procene.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Pogledajte 394, molim vas, ERN broj. To je ... Nema, nema ovde datuma, ali, kaže, "kriminal takođe prioritet", je l' tako? To govori ministar. "Kosovo i Metohija prioritet, kriminal takođe prioritet".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SUDIJA ROBINSON: To je strana 42.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovo ću da preskočim. E, sada, molim vas, pogledajte stranu 402. Mislim ovo 172402.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Imam tu stranu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na desnoj strani piše "policija na Kosovu", na početku same strane, na desnoj strani piše "policija na Kosovo i Metohiju u potpunosti poštuje sporazum o Misiji OEBS-a".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li to piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: To je prva teza.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta dalje piše? Molim vas, vi pročitajte.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: U drugoj tezi piše "u tom smislu policija štiti bezbednost članova misije".

SUDIJA KVON: Strana 51.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Druga teza "obaveštava misi-

ju o događajima i akcijama". Treća teza, "Omogućava misiji neometano kretanje" i četvrta teza "dozvoljava misiji ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... da prati rad policije".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... da prati rad policije", da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, onda, dalje se kaže: "To ne znači da u pojedinim slučajevima policija ne greši".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jer se gore kaže: "Dobijamo neke uopštene primedbe".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, "to, naravno, ne znači da u pojedinačnim slučajevima policija ne greši".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta dalje piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "Svaki slučaj koji se prijavi detaljno će biti proveren uz perduzimanje zakonskih mera i obaveštavanje," to nisam siguran šta dalje piše. Mislim, mislim da piše, "podnosioca predstavlja". Tako bi trebalo da znači.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Dobro. I šta dalje piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "Svaki događaj mora da se prijavi," verovatno, "područnoj policijskoj stanici: mesto, vreme, opis, oštećenja, prisutni i slično".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Dakle, to je kraj februara. Da li je sve to u skladu s tim što ste opisivali i objašnjavali o radu policije?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Pogledajte stranu 408, samo kratko. Na levoj strani ovde se kaže "sastanak kod ministra". To je 1. mart. "Komplikuje se na Kosovu i Metohiji, otvaranje Kačanika (Kacanik), pokret civila, žestoki konflikti". Dakle, da li se tu

ukazuje na probleme koje proizvodi UČK ili na neke druge probleme?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa očigledno da je reč o aktivnosti OVK. Otvaranje Kačanika ne može značiti da mi otvaramo Kačanik ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Naravno.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... nego da se tamo otvaraju neki problemi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta znači ovo "pokret civila"?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Dakle, da se pokreću civili. To je, to je početak marta, ako je ovaj datum tačan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na strani, ovoj, ERN 416 i onda pod brojem 1 na levoj strani, piše: "Više skupova podrške mirnom rešavanju kosovske krize" i dalje ne mogu da pročitam.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Piše: "Bez problema i protiv agresije".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Pogledajte sada 419. stranu, molim vas. Šta ovde piše? To je sednica Privremenog izvršnog veća na Kosovu i Metohiji. Dole, "policija će u slučaju agresije na Republiku Srbiju preduzeti sledeće".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta piše? "Intenzivirati ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... borbu ...

SUDIJA KVON: 72.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "Intenzivirati borbu protiv terorističkih snaga u svim njihovim," možda "uporištima", ili tako nešeo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. I onda drugo ovde,

“pojačano štititi naseljena mesta”, je l’ to piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, tako je. I “pojačano” i “glavne komunikacije” u drugoj tezi, vidi se, verovatno ima isti smisao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ovde se govori o pojačanoj zaštiti naseljenih mesta ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... kao o zadatku policije. Idemo tako redom, 421. Ne mogu da ustanovim na šta se, na koji datum se odnosi, ali ovde piše, “sprečavanje,” na levoj strani, “sprečavanje pljačke, postupak prema civilima”. Pod 6 piše, “pokretanje civila”. U kom se smislu ovde govori o pokretanju civila?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: U smislu činjenice da je to problem, da se to dešava.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ovde na desnoj strani, vi citirate da je neko rekao “sada kad smo žrtve, ne smemo da budemo zločinci”.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, taj citat sam ja, pretpostavljam, rekao na ovom suđenju i mislim da je to misao ministroma.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je rekao ministar?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li on to rekao da skrene pažnju da se postupa u svemu prema zakonu i sa pažnjom ili u nekom drugom smislu?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Isključivo u tom smislu, jer smo zaista postali žrtve i cenilo se da bi moglo da dođe do nekakve odmazde i on je insistirao da se to ne sme desiti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na sledećem listu, 422, ovde piše

“vojni sudovi, hitno, za pritvorene, krivične prijave, objaviti presude”.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da. Mislim da je to bio neki moj stav koji sam negde izneo, ali nisam siguran.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda ima “detaljna asanacija bojišta”.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa onda, “pokretanje civila”.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U kom smislu se ovde govori o pokretanju civila?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, isti smisao. Gde god, uvek kada piše takav tekst, misli se na problem sa pokretanjem civila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Na sledećoj, 423, govori se, ne mogu da pročitam ovo, “prema Kačaniku,” nešto ... Da li možete?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Piše “kolone prema Kačaniku”.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. I šta piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Selo ... Čaglavici (Čagllavice) ... Ne mogu da pročitam to, “skloniti prema Čaglavici civile”. Ne mogu da pročitam, zaista.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A onda dalje, šta je, ovo je, ovo je, valjda, “od KM prema Crnoj Gori”?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to verovatno se misli na, takođe, te kolone od Kosovske Mitrovice (Mitrovice), verovatno ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A Kosovske Mitrovice, dobro. Dobro. Na sledećoj strani se ovde kod vas pojavljuje, to je ...

SUDIJA KVON: Ostanite na toj stranici. Tu gde se ispod KM kaže "vojna policija na granici, vraća ih". I onda je tu znak pitanja. Možete li to da nam objasnite?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Pa to je bilo razmišljanje u smislu mog svedočenja da li im sada treba dozvoliti da idu tamo ili ih treba silom sprečiti da se vrate. To je prosto bila dilema o kojoj sam govorio više puta: da li koristiti silu da ne odu sa Kosova ili im dozvoliti da odu tamo gde žele, da bi napustili ratnu zonu, a govori i o aktivnosti zaustavljanja, vraćanja i tako dalje.

SUDIJA KVON: Da li je policija smatrala ako ih vrati da je to problematično u to vreme?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Ne, naravno. Policija je želela i vojska je želela da oni ostanu tamo gde su, ali se cenilo da samo vraćanje može biti problematično po njih i može se zato, ovaj, optužiti policija, ukoliko im se nešto desi, ukoliko budu bombardovani, ukoliko nastradaju i tako dalje.

SUDIJA KVON: Hvala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Na sledećoj strani, 424, vi ovde govorite o, na desnoj strani, o nizu tačaka, pa vidim, piše, "anti" ... "ATA," to je "antiterorističke aktivnosti", je l' tako?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa onda, "red i mir".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste. "Red i mir i zajedničke patrole". Misli se na one patrole vojske i policije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Onda, "suzbijanje krivičnih dela".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je u zagradi, šta piše?
SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: To ne mogu da pročitam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa onda piše "zaštita civila ..."
SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... pa "razoružanje".
SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Asanacija terena".
SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, stoka, tragovi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iznad ovoga piše "asanacija - nadležnost sudova".
SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, onda ispod toga ima "dobrovoljci" i u zagradi, piše, "nema dobrovoljačkih jedinica".
SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ćete biti ljubazni da to objasnite, generale?
SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pojam "dobrovoljci" se i često pogrešno upotrebljavao, pa se koristio da se time objasni pojam "rezervni sastav", pa je tu beležena moja misao da se dobrovoljci, da taj pojam podrazumeva grupe kojima prisustvo na Kosovu nije dozvoljeno. Dakle, ne može se tolerisati prisustvo dobrovoljačkih jedinica na Kosovu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Molim vas samo komentarišite ovo na 426, na desnoj strani. Ako vi mislite, možete i više od toga, ali ovo poslednje šta je zapisano, "sve akcije policije," počinje tako, "sve akcije policije na KiM".
SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "Sve akcije policije na KiM usmerene su isključivo protiv terorista, a ne protiv Albanaca koji su

ravnopravni građani u svojoj državi”.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Na sledećoj strani 427, piše gore, “za sastanak”. Je l’ to vaša priprema za sastanak?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Verovatno za neki od sastanka, ne vidim za koji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali bez obzira za koji, šta ovde piše? “Suzbijanje, prisvajanje i krivična dela ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... zajednički sa Vojskom Jugoslavije i ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, “zajednički sa Vojskom Jugoslavije i samostalno, svako može da privede izvršioca krivičnog dela”. To je ono šta sam već rekao u odgovoru na jedno pitanje. “Pritvor do 30 dana”. Takođe smo pominjali i ratne uredbe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sada, molim vas, ovde je na desnoj strani, na kraju desne strane, ima ovde raznih zadataka, “odnosi sa Vojskom Jugoslavije, hapšenja”. Na šta se to odnosi?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa misli se na rad onih zajedničkih patrola i na hapšenje svih izvršilaca krivičnih dela, u smislu kako sam već objasnio. Dogovorili smo se čak bili da policija može da uhapsi vojsku u izvršenju krivičnog dela, odnosno vojnika, a da vojska može da uhapsi policajca ili bilo koga u izvršenju krivičnog dela. Uostalom, to je u skladu sa zakonom o krivičnom postupku. Svako može da privede izvršioca krivičnog dela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Onda dole na toj desnoj strani piše, “šta sa VTO.” To je, znači, šta? U čemu se saraduje sa teritorijalnim organima, je l’ tako? Je l’ to?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da. To su vojno-teritorijalni organi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: VTO.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Na to se odnosi. Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta ovo piše ovde? Je l' ovo piše traganje za grobnicama?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da. Piše, "traganje za grobnicama, mine, zaštita". Znači, traganje za minama, protivpešadijskim, protivtenkovskim i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta tu piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "Evidencija poginulih, evakuacija" i tako dalje, "odmaranje ljudi, masovne grobnice" i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U kom smislu ste napravili tu zabeležku, "masovne grobnice"?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: U smislu njihovog pronalaženja, identifikovanja i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na strani 430 govorite, "zaštita ljudi, imovine, osnovni rad policije". Je l' to piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Osnovni zadatak policije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Osnovni zadaci. Ovo je, u stvari, "zad.", sa tačkom. Dobro. "Zaštita ljudi i imovine, osnovni zadaci policije". A ovde na levoj strani piše nešto, "imovina, pokretanje civila". Na šta se to odnosi? I to je 16. mart 1999. godine. Gore ima datum.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Piše levo. Pomozite mi samo ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Levo, da ... "Vozila, objekti, imovina, pokretanje civila". Nekoga citirate, ali ne znam koga.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da. Ne ... Tu se, u stvari, upozorava, ako ja dobro čitam, na samovlašće. Znači na opasnost od samovlašća civila, policajaca, vojnika i tako dalje, u vezi sa vozilima, objektima, imovinom, pokretanjem civila, blanko potvrdama i tako

dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, da. Ja sam imao utisak da nekoga citirate, jer su dve tačke, ali, u stvari, ovde piše "samovlašće".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "Samovlašće", da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, da. Dakle, u kom smislu se ukazuje tu na samovlašće?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da se ima u vidu taj problem i da se sprečava.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je, znači, sredina aprila 1999. godine?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A na sledećem listu 431, to je 22. april 1999. godine, ovde piše pod tačkom 2 "zakonit, zakonito ... Pročitajte vi, molim vas.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "Zakonitost u ponašanju", verovatno bi trebalo da bude "u postupanju", ali svedjedno. "Policija je u osnovi odgovorna za red, mir i suzbijanje kriminala, posebno u naseljenim mestima. Molimo za pojačano angažovanje vojne policije u suzbijanju samovlašća i kriminala od vojnih lica".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Okrenite sledeći list, molim vas.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Imam taj list.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sada, šta je ovo na levoj strani ukoso zapisano, "Rođa ... Meni je to prilično izbrisano.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu to da pročitam.

SUDIJA KVON: Ljudi dolaze u uniformama PJP. Ljudi iz Šida dolaze

u uniformama PJP.

SVEDOK STEVANOVIĆ: Da.

TUŽILAC NAJS: Koji je to broj stranice?

SUDIJA KVON: Broj 86.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, šta on tu konstatuje?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "Dolaze Šiđani u uniformama PJP, uniforme za lokalno obezbeđenje". I ne znam sasvim šta piše o trećoj tezi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na šta se to odnosi?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam na šta konkretno. Verovatno da dolaze i da donose uniforme. "Jedinstvo", to bi mogla biti fabrika za uniforme, pod navodnicima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad, pogledajte ovu desnu stranu. Desna je strana, čini mi se, vrlo interesantna. Piše gore od samog početka i to štampanim slovima: "Postupanje prema civilima koji se vraćaju".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to piše jasno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda ispod toga, šta piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "Vojska da kaže gde ne može i mi ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... da im obezbedimo zaštitu".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zadržite se samo na ovom prvom. Da li to znači tamo gde su vojni položaji, tamo ne mogu, a onda da kažu gde može i gde ne može, je l' tako?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, ovde je cilj da vojska kaže koje su to lokacije u koje oni ne mogu da se vrate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda, šta piše dalje? “Da im obezbeđujemo zaštitu ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da. “Da im obezbeđujemo zaštitu ako: predaju oružje, ne primaju teroriste, ne ometaju kretanje policiji, odrede lokalno obezbeđenje”. To su kao bile tri teze za razgovor sa tim civilima, a, naravno, zaštita im je uvek garantovana, nezavisno od ovih teza.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta piše pod 2. tačkom, “Kolone izbeglica...”

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: “Kolone izbeglica obezbeđivati. Po proceni kontrola lica, vozila i tovara”.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta dalje piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: “Izlaženje preko granice, ne masovno”, nije masovno, verovatno. “Sumnjive privesti i obraditi, zadržati, pritvoriti”. Misli se na ona lica koja bi bila izmešana sa civilima, a očigledno bi bila sumnjiva.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. To je znači kraj aprila. Da li je tada već bio smanjen izlaz preko granice?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, naravno da jeste. Takvo sećanje imam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Kad okrenete sledeću stranu, piše pod 3 “asanacija”, dakle ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... napred je postupak prema civilima, kolone izbeglica, a onda posle asanacija. Šta je ovo “OKP”?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: To su odeljenja kriminalističke policije u sekretarijatima, na njih se misli, a u zagradi je istražni sudija, odnosno ... Istražni sudija, tužilaštvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, u vezi sa asanacijom, ovde se pominju aktivnosti Kriminalističke policije, istražnih sudija i tužilaca.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda se dole, odmah ispod toga kaže, "neposredno po zaposedanju teritorije i linija".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, čim se zaposedne neka teritorija, kriminalistički organi, istražni sudija i tužioc nastupaju u tom postupku asanacije ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je to celina tog prilaza?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je smisao toga, te teze. I dalje se vidi nalog istražnog sudije, sahrana pojedinačno, dokumentacija i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je ovo dalje što se spominju izbegličke kolone, ali ja ne mogu da pročitam prvu reč?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Piše "tragovi izbegličkih kolona". To sam već objasnio, napuštena vozila, predmeti, zakrčene puteva i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Tačka 4, "imovina", to ćemo preskočiti. Tačka 5. Šta je tačka 5? Ja ne mogu da pročitam, nije mi dovoljno čitko.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, mislim, naslov je "Zakonitost".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E pa dobro ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "Zabrana ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... tu reč nisam mogao da pročitam.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "Zabrana paljenja, zabrana nasilja nad civilima". I dalje se teško čita.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo, sada ovde se pominju na sledećoj strani dobrovoljci. Molim vas, hajde da vidimo o čemu se tu radi i da li možete da se setite i budete od pomoći da se to razjasni. Naime, to je 434. Na levoj strani pod tačkom 14 piše nešto, "izveštaj, beleške o," pa onda redom ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, piše ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O čemu sve?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: O ponašanju dobrovoljaca piše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O kakvim se dobrovoljcima radi lo? Da li o dobrovoljcima koji su formirali neke jedinice ili o dobrovoljcima u sastavu ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Tako je, o dobrovoljcima uključenim u sastav vojske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A onda na sledećoj strani pod 1 vi citirate ljude koji diskutuju, pretpostavljam, je l' tako?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da. Piše "Bogi". Verovatno je reč o Janićeviću koji kaže "problemi sa dobrovoljcima, samovlašće". To je u vezi sa onom primedbom od ranije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Odnosno to je identična primedba, ali drugo vreme, je l' tako?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da. Drugo vreme, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta, dalje se opet ovde na istoj

strani pominju dobrovoljci. Neko isto govori.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, neko drugi, ali u istom smislu govori o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali taj koji kaže, govori: "Nekontrolisane paljevine".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, hoće da kaže, u stvari, da ne može taj problem da stavi pod kontrolu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa onda piše, "lokalna samouprava ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... u Kosovskoj Mitrovici ne radi".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovdje nema datuma. Koje je to vreme na koje se odnosi ova vaša zabeleška?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam zaista. Prethodni datum je 24. april.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Dobro. To je sve, znači ...

SUDIJA BONOMI: Možete li da nam objasnite o čemu se tu radi?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Izvinjavam se, u vezi sa čime?

SUDIJA BONOMI: Ko je to spaljivao van kontrole?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Pa to je ovde konstatovano kao očigledan problem koji ne može da se stavi pod kontrolu. Dakle, nemam precizan odgovor. Ja jedino šta mogu da kažem, da se vidi da je problem te vrste prisutan na tom području. A on, očigledno, to govori sa zabrinutošću, a ne sa podrškom toj pojavi i na određen način kritikuje lokalnu samoupravu, mada tu svakako nije logična kritika na lokalnu samoupravu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Tu nekoliko njih govori. Gore se vidi, pod 1, piše, "Bogi: Problemi sa dobrovoljcima, samovlašće".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa onda, jedan dalje, drugi isto kaže, "dobrovoljci, nekontrolisane paljevine".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste. Jeste. Oni očigledno govore o problemima na svom području.

SUDIJA BONOMI: Jesu li to onda najverovatnije Albanci koji nešto pale ili je to neko drugi? Možete li da nam pomognete?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Ne, naravno da se ovde ne misli na Albance. Ne misli se ni na koga pojedinačno. Misli se na izvršioce takvih dela.

SUDIJA BONOMI: Da li barem onda znamo ko i šta se pali? Čija imovina? Ili koji ljudi?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Pa to se svakako zna. To onaj ko referiše svakako zna.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, da li se na ovoj strani pojavljuju izjave pojedinih funkcionera policije koji govore o samovlašću, paljevinama i, u stvari, o izvršenju krivičnih dela?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

SUDIJA KVON: A u vezi s tim, vidite li naslov "Održavanje morala"?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Da.

SUDIJA KVON: Te zločine su možda počinili policajci ili dobrovoljci.

SVEDOK STEVANOVIĆ: Pa, svakako sumnja ide i u tom smeru, ali ne verujem da sama ova crtica gore ima veze sa ovim. Moguće da ima.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, vreme je sada za pauzu. Idemo na pauzu od 20 minuta.

TUŽILAC NAJS: Pre toga samo dve kratke administrativne stvari, kako bi Pretresno veće moglo da donese odluku pre nego što nastavimo sa radom. Prvo, dokazni predmeti za ovog svedoka. Možda bi bilo praktično kada bi sve strane pripremile pisane podneske. Mi bismo, na primer, mogli da damo jednu tabelu kojom bi mogle da se posluže obe strane, verovatno do kraja ove nedelje. Hoće li to da bude praktično?

SUDIJA ROBINSON: Meni to zvuči privlačno. Moram o tome da porazgovaram sa kolegama.

ADVOKAT HIGINS: Kad je reč o dokumentima Tužilaštva, ja na njih mogu da odgovorim usmeno, a isto tako da iznesem opservacije o kolekciji dokumenta optuženog. To, dakle, zavisi od vas.

SUDIJA ROBINSON: U redu. Razmislićemo o tome.

TUŽILAC NAJS: I druga stvar koju sam želeo da kažem: mi smo dobili neka pitanja od gospodina Kristana. On očekuje da će ponovo da bude pozvan i sada želi da razmotri svoj raspored.

SUDIJA ROBINSON: U redu. Razmotrićemo to.

(pauza)

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Milošević, možete da nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, ovih nekoliko opaski koje ste vi zabeležili u svom rokovniku, a koje se odnose na nekontrolisano ponašanje, kako su policijski oficiri koji su bili prisutni na

tim sastancima, kako su oni reagovali na te probleme? Kako su im prilazili?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa ovde se očigledno vidi da se sa nivoa nižih rukovodilaca ukazuje na probleme. Sasvim je jasno da je stav rukovodstva u štabu bio taj, da se sa tim mora hitno raščistiti i da se moraju hitno preduzeti dodatne mere da se taj problem zaustavi ili spreči, a, naravno, da se počinio onoga šta je već izvršeno, pronađu, odnosno da se za njima traga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, generale. Pogledajte sad stranu 437. Vi ste ovde napravili neku belešku, pretpostavljam da je ovo isto vaš rukopis, ali izgleda kao da je pisano negde na nekoj nesigurnoj podlozi. Piše: "Za razgovor sa Lazarevićem", pa onda akcije ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pod tačkom 3 piše "asanacija".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Selo Dren (Dren), Zubin P.", Zubin Potok (Zubin Potok), pretpostavljam.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da. Verovatno Zubin Potok, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta onda ovde stoji?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Piše, "28 leševa sahranjenih mimo", ne znam ovu skraćenicu, "procedure". Trebalo bi da bude "zakonske". Nisam siguran šta znači ova skraćena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Meni izgleda da piše "civilne procedure", "civ".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, moguće, "mimo civilne procedure", ali malo ne asocira na pravu reč koju bih mogao da pribeležim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda dole na dnu piše ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Piše, "Prizren ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... Pusto Selo (Pastasel) ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... Pusto Selo, beleška dostavljena Okružnom javnom tužilaštvu". To sam već objašnjavao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je kraj aprila 1999. godine.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da. To je beleška u prilogu u kom je dostavljena ona fotografija, satelitski snimak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A onda na sledećem listu koji nosi ERN 438, opet neki podsetnik za sastanak. Je l' tako piše na desnoj strani?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, piše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I pokušajte ovo da pročitate. Malo je, malo je nečitko, bar za mene.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ovo je baš teško pročitati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pod 1 piše, kako ja mogu da vidim, "Otež. okolnosti".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "Otežane okolnosti", piše. "Oni organizovaniji i uporniji", možda, ali ne znam na šta se misli, "mi bez podrške, bez jake podrške", možda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Bez jače", piše.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Jače, da. Baš piše jače. "Avionapadi, civili, sa njima teroristi", verovatno, u zagradi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta, šta to znači? Piše, "civili", pa u zagradi, "sa njima teroristi".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, vidi se u naslovu "otežane okolnosti". Dakle, tu je teško rešavati probleme terorizma, ako su oni sa civilima. To je ona teza koju sam objašnjavao nekoliko puta - o mešanju terorista sa civilima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, generale, zašto je to bilo otežavajuće? Da li biste bili ljubazni da objasnite?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Bilo je otežavajuće zbog činjenice da se, praktično, mere u takvim okolnostima protiv terorista ne mogu preduzimati, a da ne bude problema i po civile, a ja sam objasnio da je u takvim situacijama policija bila maksimalno uzdržavana od bilo kakvih represivnih mera, iako je, logično, cilj bio da se teroristi uhapse.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, da li vas ja sasvim jasno razumem? Trudim se da vam ne postavljam sugestivna pitanja. Da li je policija izbegavala da otvara vatru ako postoji opasnost da budu povređeni civili?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: To sam više puta ponovio. To je nesporno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na strani 439 ERN, to je ona strana o kojoj vas je pitao gospodin Najs. Mene interesuje samo ova ... Ali ne, on vas je prilično o tome ispitivao. Piše, "napustilo zemlju", pa onda "900.000". Da li je ovo cifra 900 ili 90? Ova druga nula je precrtana na neki način ili stavljena crtica između. Je li to vaše ili nije?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ovaj konkretno broj ne liči, mislim nemam sećanje na cifru 900.000, nikako. A sama ova druga nula je problematična. Kao da piše 90, 7.000 ili kao "9A", pa onda sedmica, pa tri nule. Dakle, malo je zaista nejasno o čemu je reč tu.

SUDIJA ROBINSON: Da li je to vaš rukopis? Da li je to vaš rukopis?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Gospodine predsedavajući, ja sam više puta rekao, ovo, ja zaista ne sporim da je ovo moj rukopis, ali imam sumnju da su možda neki detalji, neka slova, neke rečenice izmeštene ili popravljane. Rekao sam da redosled strana nije dobar. Rekao sam takođe da postoje i drugi, tuđi rukopisi koji nisu moji. Na primer, obeležavanje strana i još na nekoliko mesta ... Ali, u opštem smislu,

ovo je zaista moj rukopis.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali evo ...

SUDIJA ROBINSON: Ova druga nula je, čini se, različita od preostale četiri nule.

SVEDOK STEVANOVIĆ: Vidite, prve dve nule su različite od poslednje tri. Prva je suviše mala, a ova druga je suviše velika i ima neku kvačicu koja mi je neobjašnjiva.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li biste vi mogli sa sigurnošću da kažete da ste ovde vi napisali cifru 900.000?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: To ... Ja mislim da nisam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A onda na dnu ove strane piše, "suzbijanje kriminala".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to piše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ispred toga piše "boravište". Na šta se odnosi to "boravište"?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, objašnjavao sam. To je ona aktivnost na evidenciji boravišta interno raseljenih lica na Kosovu i Metohiji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Onda imate 440 ERN. To je 4. maj 1999. godine, pa tu piše "ministar" i onda politički deo. Pa onda se kaže: "Vraćanje izbeglih lica, vraćanje Međunarodnog crvenog krsta (ICRC, International Committee of the Red Cross) i Komesarijata za izbeglice". Je li to piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je ovo ispod toga, ispod Međunarodnog crvenog krsta i UNHCR-a (United Nations High

Commissioner for Refugees)?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: To ne mogu da pročitam. Kod mene je vrlo loša, loša kopija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nešto “ugovora sa Albancima”, ali ne znam ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Možda obnavljanje pregovora sa Albancima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne, “ugovora”. “Ugovora”. Da li se tu možda radi o onim ugovorima o lokalnoj policiji ili bilo šta?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da identifikujem to, stvarno. Ako nije “obnavljanje pregovora”, a misli se na političke pregovore, onda ne znam šta bi moglo da znači, ili razgovora.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Na sledećoj stranici 441, ovde piše, “predsednik” i onda dole piše “kriminal”. Ne mogu da pročitam drugu reč, ali na dnu piše “država mora da se drži zakona”.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l’ to piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to piše u poslednjoj toj tezi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste. A šta je ovo što piše “kriminal,” ne mogu da pročitam ovu drugu reč.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa možda piše “paravojska”.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. “Kriminal, paravojska”. I dalje šta piše ispod?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: A ovu tezicu ispod toga ne mogu da identifikujem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ovo “država mora da se drži

zakona," je l' to vezano za ovaj kriminal i paravojska?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, logično, jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A na desnoj strani, to je sad neki drugi sastanak, 5. maja ...

SUDIJA KVON: Da li je to bio komentar predsednika i ko je taj predsednik?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Pa to ponovo ne mogu sa sigurnošću da tvrdim. Pretpostavljam da je reč o predsedniku SRJ, Slobodanu Miloševiću i logično bi bilo da su ovo njegove teze, odnosno, ili sam ja spremio teze, ali ja nikada nisam izlagao kod predsednika. To ne, o tome ne mogu da se izjasnim u ovom trenutku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kriminal, paravojska, ova poslednja reč ne može da se vidi, ali se ovo čisto vidi, "država mora da se drži zakona".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, želite li da prođete kroz ceo ovaj dokument?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa ja samo kroz nekoliko još želim da, da pređem. Idem na preskok, jer ceo dokument na neki način pokazuje kontinuitet jednog istog ponašanja. Nema, nema promene u ponašanju kad je reč o pitanju odnosa zakonitosti, multietničkog Kosova, odnosa prema Albancima, odnosa prema izbeglicama i tako dalje. Evo, na primer, 443 ...

SUDIJA ROBINSON: Šta su činjenice koje vi želite da general prokomentariše? Jer vi biste isto tako jednostavno mogli da identifikujete one pasuse za koje kažete da potvrđuju vašu tvrdnju da su vlasti postupale dolično i u skladu sa zakonom, jer ovo je dosta zamorno što sada radite. Meni se čini da to nema baš puno smisla.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa, ako se ovo ...

TUŽILAC NAJS: Ako mi dozvolite da vas prkinem na trenutak. Mislim da je vredno da se primeti da je optuženi prošao ne samo kroz beleške koje sam ja koristio. Do sada ga nisam prekidao i ne želim da ga zaustavljam u ovome šta radi, ali ne bih želeo da Sud misli da beleške kojima se sada bavio optuženi, a kojima se ja nisam bavio, da ću ja to da prihvatim samo zato što se one sada prihvataju. Ja ću jednostavno o njima morati da govorim kasnije, kad budem iznosio svoje argumente, budući da se nisam njima bavio tokom unakrsnog ispitivanja.

SUDIJA ROBINSON: Opšta tvrdnja kojom se optuženi sada bavi jeste tvrdnja kojom ste se vi bavili u svom ispitivanju.

TUŽILAC NAJS: Da, to je tačno, međutim kasnije ću morati da iznesem argumente o tome.

SUDIJA ROBINSON: Ono šta ja sada pitam, gospodine Miloševiću, da li mi zaista moramo da prođemo kroz ceo ovaj dokument?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson, imajući u vidu da se gospodin Najs bavio ovim i to je kvalifikovao kao dnevnik, kao autentičan i sve to, dakle u tom dnevniku to sve šta stoji smatram da je relevantno, jer pokazuje vrlo kontinuirano, od početka do kraja, ponašanje policije i ponašanje ovog svedoka i njegove stavove i stavove njegovih kolega ...

SUDIJA ROBINSON: Dobro, u redu. Dobro. Gospodine Miloševiću, hajde da onda brzo idemo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, evo, ja se trudim što brže da idem dalje. Evo, generale, 443 ERN, pa onda govorite ovde, ovde se radi o vašim beleškama i instrukcijama koje imate za sastanak sa

načelnicima. Je li to u skladu sa onim šta ste govorili kad ste po instrukcijama ministra držali sastanke sa načelnicima?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, ja sam prisustvovao sastancima, ali nisam ih sazivao, niti držao ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. I šta su sad ovde glavni zadaci? Pod 1 kažete "prijavljivanje ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... boravišta".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... boravišta. Vraćanje oružja. Prijem naselja. Pa onda, tačka 2, šta piše, "zakonitost ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "Asanacija". Već smo govorili o ovoj tački, "Izbica (Izbice), krivična dela, izolacija, vraćanje oružja, hitna obustava paljenja". To proizlazi iz onih prethodnih problema koji su isticali pojedini rukovodioci iz sekretarijata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A pod tačkom 3, šta piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "Suzbijanje nezakonitih radnji".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li dole na samom dnu piše "krivični progon"?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Piše. Poslednja ta teza piše, ali čitao sam ove prethodne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pomozite da, da razjasnim ovo šta piše na 444, sastanak sa načelnicima SUP-ova, pa se onda kaže "zadaci ...

SUDIJA BONONI: Pre nego što odemo sa ove stranice, možete li da nam pomognete kod broja 3 u kom se pominje vod PJP?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Ne, pa ja sam upravo razmišljao šta bi to trebalo da znači. Možda da se odredi vod koji će da se bavi tim samo, a da ne učestvuje u intervencijama na suzbijanju kriminaliteta, ali ne

mogu da tvrdim. U ovom trenutku prosto nemam ideju šta bi to trebalo da znači konkretno. Druga teza, inače kadrovske promene, krivični progon, možda se misli ... Doduše, postoji zakonitost u posebnoj tački ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, tačka 2 je zakonitost, a tačka 3 suzbijanje nezakonitih radnji.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, zakonito postupanje, a ovde je reč o suzbijanju nezakonitih radnji. Moguće je, kao što sam rekao, da se misli da se odredi posebna jedinica iz sastava PJP koja će se na svom sektoru baviti ovim pitanjima, bez učešća u antiterorističkim aktivnostima.

SUDIJA BONOMI: A možete li takođe da nam pomognete kod brojeva 6 i 7?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Pa, ovo su oznake određenih jedinica sastava PJP. Dakle, ovde je 88. odred PJP. To je bio odred koji je u svom sastavu imao određene specijaliste, kao što su snajperisti, ronionci, speleolozi, padobranici i tako dalje, ali on nikada u pravom smislu nije oformljen, a 122. interventna brigada, to su dva beogradska voda Posebnih jedinica policije. Ali, naravno, ne znam u kom kontekstu su ovde stavljeni i zbog čega.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, s obzirom da je skrenuta pažnja na to, ja ne znam šta vi vidite, ali meni se čini da postoji prilična razlika i u rukopisu i u ovom unetom broju 6 ovde, u odnosu na ovaj ostali deo na ovoj strani 443.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Na to nisam obratio pažnju, ali za ovu tačku ...

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, to je zaista vođenje svedoka i to direktno vođenje svedoka.

SVEDOK STEVANOVIĆ: Nisam obratio pažnju. Izvinjavam se.

SUDIJA ROBINSON: Da.

TUŽILAC NAJS: Mslim da je Pretresno veće skrenulo pažnju na nešto drugo, na trenutak kada je optuženi na pitanje sudije Bonomija nadovezao pitanje koje je bilo direktno sugestivno pitanje u vezi sa rukopisom svedoka.

SUDIJA ROBINSON: Da, gospodine Miloševiću. Adekvatan pravac bi bio da se skrene pažnja na rukopis i da se traži komentar svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: To pitam. Nisam obratio pažnju na to, ali kad je gospodin Bonomi ukazao, meni, meni ova tačka 6 po rukopisu odskače od cele strane. To sam zapazio, evo, prosto sada.

SUDIJA BONOMI: Ne, ne.

SUDIJA ROBINSON: Ne, ne, gospodine Miloševiću. Rekao sam vam. Dao sam vam uputstva kako treba da formulišete pitanje, kako ne bi bilo sugestivno. Ukažete svedoku na oba rukopisa i onda tražite njegov komentar, ako ima komentar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, imate li kakav komentar? Pogledajte ovu stranicu ...

SUDIJA ROBINSON: U ovoj fazi ... Je li on već dao komentar? Nije? Izvolite.

SVEDOK STEVANOVIĆ: Mogu li da odgovorim?

SUDIJA ROBINSON: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pogledajte sada ovu strani i imate li kakav komentar?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam, naravno, obratio pažnju, ali zaista tačku 6, bar ovaj, ovu prvu reč, ne bih mogao da prihvatim kao svoj rukopis. Očigledno je druga olovka, očigledno je malo drugačiji slog slova, tako da u ovom trenutku zaista izrežavam sumnju da je tačka 6 moj rukopis.

SUDIJA ROBINSON: A šta je sa tačkom 7?

SVEDOK STEVANOVIĆ: To mi liči bliže mom rukopisu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali da li možete da se setite, kad gledate ovaj zapis, doduše ima prilično vremena da je prošlo, ali možete li da se setite na šta to može da se odnosi?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja stvarno ne znam na šta se to odnosi, ali znam da ovaj odred sa snajperistima u sastavu tog odreda postoji, ali ne znam na šta se odnosi tačka. Da li da dođu, da li, da li da to imam u vidu u vezi sa nekom aktivnošću, obukom, ne znam, zaista ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Interesuje me na ovoj strani 444 samo nekoliko pitanja. "U ATB treba da stvorimo mir, svako radi svoj posao. Javni red i mir i bezbednost".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Srbi ne ubijaju babe i ne pale". Šta piše ovde, molim vas?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, tako otprilike piše, ali mnogo teško to mogu da pročitam.

SUDIJA BONONI: "Prazne kuće"?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. "I ne pale prazne kuće". Ovaj koji je to čitao da prevede je bolje pročitao.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: A da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: “Ne pale prazne kuće”.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Tako može da stoji, da. Mislim da je to tačno. Da, tačno to piše sad.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je ovo dalje gde se pominje OVK? “OVK je krenula u opšti napad,” pa ispod toga je nešto u zagradi, vrlo, vrlo sitno napisano što ne mogu da pročitam...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da pročitam. To u zagradi ne mogu, a ovo bi mogao da potvrdim da piše što ste pročitali sad.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda na dnu, koliko ja mogu da pročitam, pokušajte vi ova tri reda. Mada poslednji je krajnje nečitak: “Neko je iskoristio priliku za ubistvo i pljačku” i ne mogu dalje da pročitam. Šta piše? Da li vi možete?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, ne mogu to da pročitam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta možete od toga da pročitate?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ovo kad vi pročitate, ja onda prepoznam to. Dakle, ovo sad mogu da pročitam: “Neko je iskoristio priliku za ubistva i pljačke”. To može da znači, ali iza te reči zaista ne prepoznajem ni, nijednu reč.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda na sledećoj, na sledećem listu nastavlja se, ali je ...

SUDIJA KVON: Zastanite tu. Želeo bih da čujem komentar o tom pasusu? “Neko je iskoristio mogućnost da nekog ubije”. Šta ste mislili pod tim?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Ne mogu u ovom trenutku da kažem. Razmišljam o celom kontekstu ove reči, ove rečenice, u stvari.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde piše, ono šta ja mogu da pročitam, "neko je iskoristio priliku za ubistvo i pljačku"

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... i oni su," e sad, dalje ne mogu da ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu stvarno. Ne sećam se da sam ovo ja, da je to moja misao. Ne sećam se toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dalje se vrlo čitko nastavlja na sledećoj strani, ako je to uopšte sledeća strana tog istog, tog istog rokovnika, vrlo čitko i uredno. Veoma se razlikuje od ove prethodne, "nasilje je onemogućeno". To je na kraju rečenice, ali pre toga ovo ne mogu da pročitam. Je l' ovo vaš rukopis? Možete li vi da pročitate?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, mislim da jeste moj rukopis, ali ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Možda "energičnim", "energičnom akcijom" ili "energičnim akcijama policije".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... nasilje je onemogućeno".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. Da. I onda tačka. "Energičnim akcijama policije nasilje je onemogućeno".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, otprilike tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda pod 2, "uređenje albanske populacije". Šta piše dalje, molim vas?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "Uređenje Albanaca se organizuje. Boravište, asanacija, primopredaja sela". Verovatno ima veze sa onim, onom aktivnošću koja se odnosi na uređenje albanske populacije u smislu prijave boravišta, organizovanja lokalne policije i

tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O kakvoj ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Asanacija, u smislu tamo gde vojska napusti, gde policija napusti, da građani mogu istog trenutka da se vrate, a da se izvrši primopredaja u smislu da se tačno zna šta je ostalo, da ne bi bilo pritužbi i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A onda dole piše posebna tačka, "nema privatnih ratova".

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to se vidi da piše tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na šta se to odnosi?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa to ima smisao suzbijanja onog samovlašća o kome smo govorili prethodno i anarhije i problema i svih vrsta, vezanih za kriminal, za izvršavanje krivičnih dela i slično, jer se smatralo da pojedinci, dobrovoljci ratuju privatno i tako dalje i da to mora da se suzbije i da se rasvetle takvi događaji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Sada smo na 446. Ovde vas je gospodin Najš posebno pitao o nekoliko stvari. Mislim 172446 ERN broj. Ovde je označeno da je to 82. strana, ali vi kažete da to nisu vaše oznake.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da li je 82. strana ... To nije, naravno ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 446 je ovaj otkucani broj, poslednji. Odmah kada se ... Sledeći list. Jeste našli?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Jesam, jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E, dobro. Šta ste rekli u vezi sa 82. stranom?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa to je, kažem, 82. strana kod mene, ali taj broj nije moj rukopis.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Posebno vas je gospodin

Najs juče pitao u vezi sa ovim šta ovde piše na levoj strani pod 1: "Uređenje prostora," pa onda, "prijava boravišta i oružje i drugo iz akta". Na šta se to odnosi?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa to se odnosi na onaj akt kojim je naređena procedura prijave boravišta u policiju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. E sada ... Dobro, generale. E sada ovo šta vas je pitao gospodin Najs ili ne znam da li neko iz Pretresnog veća. "Asanacija," pa onda, ispod toga piše ... Šta piše? "Moramo da znamo istinu". Da li to piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to piše. To se vidi, "svaki slučaj mora da se reši, Izbica, Buha". To piše pod tom tačkom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To, "Izbica, Buha", da li znači da se on zadužuje da to istraži ili šta drugo? Kako to u tom kontekstu izgleda?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to upravo znači da, kako sam juče objasnio, Buha preduzme sve da utvrdi šta se tamo desilo i da li se to šta smo saznali tamo desilo, da učestvuje u utvrđivanju činjenica u vezi sa Izbicom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E, sada vas je gospodin Najs pitao o jednom, o jednoj listi koju je on juče ovde dao, koja je na engleskom, "'Spisak F', lica koja su identifikovana, su ubijena u Izbici". I onda se tu videlo da, da se jedan broj tih lica nalazi ili pronašao ili se tvrdi da je tamo negde u Srbiji. E sada, generale, da li su svi ti poslovi oko asanacije u Izbici urađeni tako da se nastoji da se svi identifikuju, da se izvrši ekshumacija, slikanje i sve drugo?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Objasnio sam i to. U ovim ovde dokaznim predmetima nalazi se dokumentacija o celom tom slučaju i nalaze se fotografije svih pronađenih stradalih lica na tom groblju i nalaze se skice pojedinačno sahranjenih lica na nekoliko grobalja u tom regionu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Molim vas, pogledajte ovaj ceo bajnder. Ne znam koji je to bajnder. Nešto sam ovde obeležio, da li je to 11., mislim da je 11. bajnder, ali ceo bajnder je jedan tabulator, 418. Dakle, ceo bajnder je jedan tabulator 418. To je Izbica. Gospodin Najs je juče tvrdio da je to vađeno nekim rovokopačem da bi se uništili leševi. Da li ceo ovaj bajnder sadrži fotografije svih koji su izvađeni i da li se na bilo kojoj fotografiji može ustanoviti da su leševi uništeni na taj način?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, ovde, sećam se, ovde se nalaze fotografije svih leševa pronađenih na groblju u Izbici i oni su ovde fotografisani, od rednog broja 1 do rednog broja 101, sa jednom, nekada i dve, nekada četiri fotografije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, generale, ako te radnje koje su tada naložene, urađene i izvršene i vidi se u ovom celom bajnderu, je policija i kriminalistička tehnika radila, kako se to može dovesti u vezu, evo da ne bude sugestivno pitanje, sa nastojanjima koja je policija imala u vezi sa tim radnjama?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam objasnio da je policija u ovom slučaju radila, po svim mojim saznanjima, potpuno u skladu sa zakonom. Naravno, u nekom delu i u nekim radnjama učestvovali su nadležni vojni organi, uključujući i obducente sa Vojno-medicinske akademije, a na fotografiji juče ja zaista nisam video tragove rovokopača. Naravno, ne znam detalje o tome, ali ne verujem da je to moguće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li se ova radnja koja je ovde izvršena, odnosno nije jedna radnja, nego 101, kako sami kažete, ima 101 telo koje je slikano i napravljena dokumentacija, na bilo kakav način može povezati sa namerom bilo kakvog nivoa vlasti da sakrije to o čemu je pravljena evidencija?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Apsolutno to ne može da se poveže sa namerom da se sakrije i objasnio sam da je pronalazak jedne, jednog tela van ovih grobova, odnosno grobnica gde su sahranjeni, za mene zaista apsolutno nelogičan.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, vi ste ranije postavili pitanje i nisam siguran da li je na njega odgovoreno. Pitanje je bilo da li se može utvrditi na bilo kojoj fotografiji da su leševi bili oštećeni, uništeni na ovaj način, pri tome se mislilo na korišćenje rovokopača za vađenje tih tela? Odgovor koji je došao na to pitanje bio je, "da, sećam se". Nisam siguran na šta se odnosilo to "da".

SVEDOK STEVANOVIĆ: Nisam ni ja sada već siguran, ali sasvim sigurno da sve fotografije koje sam ja video, naravno ja nisam stručnjak, ali nema nijednog elementa koji bi mogao da me poveže sa mišlju da je to rađeno kako je objasnio gospodin tužilac.

SUDIJA ROBINSON: U redu. Hvala.

SUDIJA BONOMI: Da li postoji dokumentacija o tome gde su tela ponovo zakopana?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Postoji u ovim dokumentima.

SUDIJA BONOMI: Možete li da nas uputite na tu dokumentaciju, molim vas?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Pronašao sam, samo mi treba trenutak da se snađem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: To je ceo bajnder 10, gospodine Bonomi. Ceo bajnder broj 10 se odnosi takođe na Izbicu i na dokumenta. U ovom 11., to su samo fotografije, a ...

SVEDOK STEVANOVIĆ: Znači tabulator broj 412 govori o sahrani, o izveštaju o kriminalističko-tehničkom pregledu lica mesta, odnosno o sahranama, o sahranjenim leševima i poseduje skicu sa fotografijama i mislim da se dokumentacija o istim pitanjima odnosi i na dokumenta, zaključno sa 417.

SUDIJA BONOMI: Možete li da nam kažete na kojoj se strani kaže kako je telo ili kao su tela ponovo ukopavana?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: U tabulatoru, gospodine Bonomi, 412 je sahranjivanje 15 lica, pa u 413 izveštaj o sahranjivanju 20 lica, pa u 314 opet sahranjivanje jednog broja. Tu je svaki put pravljena evidencija gde su koji. U 314, u 315/25, u 316/16.

SUDIJA BONOMI: Da li su ovi tabulatori prevedeni? Prva stranica u svakom od njih ... Čini se da jeste. Da li su ostale stranice prevedene?

ADVOKAT HIGINS: Ostale stranice su fotografije, tako da je prva stranica, u stvari, izveštaj i to je prevedeno, a onda posle toga slede fotografije mesta ukopavanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Na sledećoj stranici je uvek skica mesta događaja, pa se ovde u ovom tabulatoru 412 vidi skica mesta događaja, "Muslimansko gradsko groblje Skupština Opštine Kosovska Mitrovica" i gore se vidi pečat Ministarstva unutrašnjih poslova i skica gde je ko sa imenima pokopan. Ne znam da li to možete da vidite u tabulatoru 412. Naslov je "Skica mesta događaja, Muslimansko gradsko groblje", datum 4. maj. Ne, 4., ne mogu da vidim, maj ili jun, maj, izgleda. I onda ...

SUDIJA BONOMI: 4. jun je datum, ali ono šta bih želeo da nam svedok kaže, šta nam govori, u stvari, ovaj dokument? Po njegovom shvatanju, šta nama kaže ovaj dokument?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Ako mislite na tabulator 412 i naredne, oni govore ...

SUDIJA BONOMI: 412 kao primer. Šta nam, u stvari, govori taj dokument?

SVEDOK STEVANOVIĆ: To je dokument kriminalističko-tehničke službe SUP-a u Kosovskoj Mitrovici koji govori gde su, na kom mestu sahranjeni koji od tela pronađenih u Izbici, a sahranjeni su na osnovu naloga istražnog sudije.

SUDIJA BONOMI: Ovde se kaže "sahranjivanje 15 leševa". Je li to tačno?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Da.

SUDIJA BONOMI: A vi onda kažete da nam plan onda kaže gde je sahranjeno tih 15 tela. Koji nam dokument govori o tome kada su prvi put ekshumirani? Koji nam dokument o tome govori?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Postoji dokument koji takođe o tome govori, ali moram da ga pronađem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je to, generale ... Ja ne mogu baš tako brzo da se snađem. Da li je to tabulator 410, gde piše "Izveštaj o pronalasku leša"? I onda se ovde ... Ukupno 101. Tabulator 410 u istom ovom bajnderu. Pre toga je skica groblja u Izbici gde su pronađeni. U tabulatoru 408, spisak od 1 do 101, a u 410 izveštaj o pronalazanju leševa.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: U 410 su pojedinačni izveštaji o svakom pojedinačno pronađenom lešu, a tabulator, tabulator 407 bi trebao da govori o tome, mada u ovom trenutku nisam sasvim siguran.

SUDIJA BONOMI: Gospodine Najs, možete li vi da me podsetite kakvi dokazi, mislim tu na direktne dokaze, ne dokaze o tome gde su možda leševi pronađeni, nego postoje li neki direktni dokazi o događajima koji su se kasnije dogodili na ovom groblju?

TUŽILAC NAJS: U ovom času to ne mogu da kažem. To ne znači da

ne postoje takvi dokazi koji se direktno tiču ovog groblja. Ja samo potvrđujem izvor našeg materijala koji smo ranije stavili u kartu i u dijagram. I odatle se vidi da su tela raspoređena po lokalnim grobljima u po drugim lokalitetima. I ja moram da kažem da Tužilaštvo nužno ne osporava da su tela ukopana na tim drugim grobljima, iako je Tužilaštvo više zainteresovano za tela koja su pokopana na drugim lokacijama u Srbiji. Dokazi o tome šta se dogodilo kad su tela prvobitno iskopana dolaze od svedoka koji su bili očevici toga. Odatle znamo, odnosno dobili smo dokaze da je korišćen rovokopač. Drugim rečima, namera nije bila normalno iskopavanje.

SUDIJA BONOMI: Ovi dokumenti koje sada gledamo, indiciraju, po svemu sudeći, da je 101 leš pokopan na raznim lokalnim grobljima.

TUŽILAC NAJS: Tako je.

SUDIJA BONOMI: A vaši dokumenti pokazuju da su onda neki od tih leševa pronađeni i negde drugde.

TUŽILAC NAJS: Tako je. Još nismo bili u stanju da u potpunosti uporedimo te dokumente i druge materijale koje imamo, a koji se odnose na to. Neki od ovih materijala, kao što se možda sećate, došli su u naše ruke posle završetka našeg dokaznog postupka.

SUDIJA BONOMI: Dobro, ali sada ste mi razjasnili kakva je situacija sa dokazima, a to je ono šta sam hteo da znam. Hvala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, generale. Ovde su i skice gde su pronađeni i dokumenti za svakog pojedinačno iskopanog, ekshumiranog, pregledanog i posle toga dokumenti gde je ko posle toga sahranjen sa šemama.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto je sve to tako dokumentovano, generale, čiji je mogao da bude interes da nekoga posle

iskopava, pa sahranjuje u Srbiji?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam pokušao to da objasnim misterijom. Dakle, ja stvarno nemam obrazloženje za to ko bi mogao tako nešto da uradi, odnosno da već sahranjene ljude, koji su krim-tehnički obrađeni, obdukovani i o čemu je napravljena odgovarajuća dokumentacija, ponovo iskopava i da ih transportuje 300, 400 kilometara dalje od tog mesta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je poznato da se uopšte vest o tom premeštanju leševa pojavila pošto sam ja već bio u zatvoru?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to mi je poznato. Ja sam prvu vest o tome čuo iz sredstava javnog informisanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U optužnici piše da su preživeli posvedočili o onome šta se desilo, odnosno gospodin Najš tvrdi da su preživeli posvedočili o onome šta se desilo, a u optužnici piše da su preživeli deportovani. Da li ste imali priliku da to pročitate?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Onda vas neću pitati o tome. U svakom slučaju, gospodine Robinson, to i jedno i drugo nikako ne može da bude. E, sada ...

SUDIJA KVON: Generale, da li imate pri ruci vaš dnevnik, strana 82, na engleskom? To je onaj deo koji je u vašem rukopisu. Poslednja tri reda pod tačkom 2, "sprečavanje kriminaliteta". Vidite li taj deo? "Maske/ubiti, nema privatnih ratova," pa onda "odgovornost za građanski sukob ne sme da padne na policiju".

prevodioci: Napomena prevodioca: nemammo original pri ruci, ovo je prevod sa engleskog.

SUDIJA KVON: Možete li da nam objasnite šta to znači? Posebno nas zanima "Maske/ubiti".

SVEDOK STEVANOVIĆ: Ovo prvi put kao da vidim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: I ne piše "ubiti".

SVEDOK STEVANOVIĆ: Piše "lišiti života".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ali šta ima između "maske" i "lišiti"?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Ima kao neka kosa crta. Apsolutno ne mogu da odgovorim, niti se sećam da sam to pribeležio, niti mogu da znam na šta bi to moglo da se odnosi. Ispada kao da bi nekog ko je u maskama trebalo lišiti života, ali to je apsolutno nemoguća formulacija. I kao da je to dopisano nekim malim slovima, mada bih mogao da kažem da je to moj rukopis, a zaista piše čitko tako kako ste rekli, odnosno ne "ubiti", nego "lišiti života", tačno piše.

SUDIJA KVON: Vi ste ranije na moj prethodni odgovor dali jedno objašnjenje reći "privatni ratovi". Uzevši u obzir to objašnjenje, da li mogu da pretpostavim da su neki dobrovoljci sa maskama iskoristili haotičnu situaciju da bi uradili nešto loše?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Pa jedna od mogućih teza je takva, ali ja i za takve nikad ne bih napisao da ih treba lišiti života. To sam sasvim siguran. I ne sećam se da smo imali osobe sa maskama. Apsolutno. Bilo je lošeg nošenja nekih delova uniforme, raznoraznih marama i tako dalje, što se, naravno, suzbijalo, ali ne sećam se da je bilo ko na Kosovu delovao sa maskama.

SUDIJA ROBINSON: Želeo bih obema stranama da postavim jedno pitanje. Naime, razmišljao sam o tome kakvu težinu treba pridati ovom rokovniku i pitanjima i odgovorima u vezi s njim, jer izgleda da je veliki deo toga tek nagađanje, pošto veliki deo teksta jednostavno nije čitak. Prema tome, kada budemo određivali kakvu težinu tome treba pridati, šta biste vi rekli, gospođice Higgins (Higgins), u

vezi s tim?

ADVOKAT HIGINS: Pa, časni Sude, ja zapravo mogu samo da kažem da dokument treba gledati u celini. Očigledno je neko iz prevodilačke službe prošao kroz taj dokument i napravio jednu vrstu engleske verzije i svedok nam je takođe nešto pomogao u vezi s tim. Pretresno veće bi na kraju trebalo da pogleda u celini ono šta je svedok rekao o dnevniku i, kao što ste primetili, nešto od toga je generalne prirode. Pretresno veće će morati, kada za to dođe vreme, da se pozabavi tim generalnim, opštim navodima. Nešto je i specifično rečeno, ali bojim se da je to jedna od onih prilika kada o težini treba da se odluči na osnovu sveukupnosti.

SUDIJA ROBINSON: Hvala. Gospodine Miloševiću, kako da Pretresno veće pristupi pitanju težine koju treba pridati beleškama u ovom rokovniku, u svetlu svih ovih okolnosti?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa mislim da je logičan odgovor, gospodine Robinson, ono šta o tome, s obzirom da su to lične beleške, radne lične beleške, pre svega ono šta o tome kaže svedok. Mislim da je to relevantno.

SUDIJA ROBINSON: Da, ali ja pitam zato što toliko toga nije čitko. A onda vi postavite pitanje i onda svedok nagađa o tome šta piše. On zaključuje šta on misli da bi tu moglo da piše i šta to onda znači. I u tome leži poteškoća.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa to se odnosi možda na poneke reči, ali pretpostavio sam da je ono šta je svedok mogao da pročita bilo, van svake sumnje, čitko. To meni stvara probleme. Ja ne mogu da čitam njegovo rukopis kao što to može on.

SUDIJA ROBINSON: Da, tu ste u pravu. Kad je reč o onim delovima gde je rukopis čitak i on može da pročita i to je njegov rukopis, onda možemo da znamo šta to znači. Gospodine Najš, izvolite.

TUŽILAC NAJS: Beleške kroz koje sam ja prošao u unakrsnom ispitivanju su sve bile beleške za koje je on priznao da su njegov rukopis. Te beleške individualno podržavaju razne teze Tužilaštva. Naravno, postoji jedno pitanje tumačenja u vezi sa rečju "mučni", "mučki". Time još moramo da se pozabavimo. Međutim, osim toga, sve ostalo je dosta jasno. To je vrednost za koju ja mislim da ovaj dokument ima. Postoje i druge beleške koje sam mogao da obradim da mi je vreme neograničeno, ali njih ću morati da obradim kroz argumente. Kad je reč o celom tom dokumentu, optuženi ima pravo da iz njega izvuče onu korist koju može da pronađe i u drugim beleškama. Ja nisam unakrsno ispitivao o svim beleškama, ali to sam već spomenuo. Prema tome, naš je stav, individualne beleške mogu da se posmatraju izolovano, pogotovo u onim slučajevima gde je rukopis jasan. A kada sam već ustao, želeo bih samo nešto da dodam u odgovoru na pitanje sudije Bonomija. Jedan svedok koji se bavio time je Draga (Mustafa Draga) i iako mi nismo još uspeli da uporedimo sve leševe i sve lokalitete zakopavanja, proces identifikacije koji je usledio nakon ekshumacije koju su obavili UNMIK (United Nations Mission in Kosovo) i Srbija, rezultirao je smrtovnicama koje su izdate nakon tih ekshumacija.

SUDIJA ROBINSON: Hvala.

SUDIJA KVON: A kad je reč o pitanju prevođenja, imate li nešto da kažete o ovome šta je ranije bilo "ukloniti tragove nasilja nad civilima", a kasnije smo to promenili "nad imovinom"?

TUŽILAC NAJS: Ne, nemam tu ništa da kažem. U svakom slučaju, mi čekamo na izveštaje prevodilačke službe u vezi s tim, a tu su još i neke druge stvari kojih ću možda kasnije da se dotaknem u vezi sa drugim dokazima.

SUDIJA ROBINSON: Vreme je za kraj rada. Pre nego što završimo ...

ADVOKAT HIGINS: Časni Sude ...

SUDIJA ROBINSON: Samo mi dozvolite da završim u vezi sa ovom prvom stvari koju je spomenuo gospodin Najš. Gospođice Higins, iako bismo vas mi rado saslušali u sudnici, zatražićemo da vaše argumente iznesete u pisanom obliku, kada je reč o prihvatljivosti ovih dokumenata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Da, izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: U vezi s vašim pitanjem u kojoj meri se ovo može iskoristiti kao zaista dokaz, mislim da je u pitanju mera u kojoj se u jasnim i čitljivim navodima u rokovniku ponavlja i to u mnogo prilika koje su citirane, briga o zakonitosti, civilima, izbeglicama, odnosno postupanju vlasti u vezi sa zadacima koje policija ima na Kosovu i Metohiji. I to se vrlo jasno kroz ceo ovaj tekst može pratiti i videti.

SUDIJA ROBINSON: Da, gospodine Miloševiću. Vi, dakle, kažete da to dokazuje i jednu kulturu propisanog ponašanja. Razumem vaš argument. Kada je reč o ovoj drugoj stvari koju je pomenuo gospodin Najš, a to je svedok Ivan Kristan, našu odluku u vezi s tim donećemo sutra.

TUŽILAC NAJS: Hvala.

SUDIJA ROBINSON: Dakle, molim pisane argumente u vezi sa prihvatljivošću dokaza.

TUŽILAC NAJS: Mi ćemo sve naše argumente da iznesemo u obliku tabele kako bi se lakše čitalo. Ako uspemo to da uradimo, možda sve strane to dobiju u elektronskom obliku, ako ne, nastojaćemo to da

uradimo do kraja nedelje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja vas molim da ne tražite od mene da vam dajem nikakve druge argumente osim onih koji su urađeni ovde uz jedan ogroman posao. Ovde je dato nekih 17 bajndera sa oko 500 dokaznih predmeta, sa spiskom tih dokaznih predmeta i oslanjanjem u ispitivanju svedoka na te dokazne predmete. Ja ne znam kakve bih vam još argumente uz to trebalo da dajem za prihvatanje dokaznih predmeta.

SUDIJA ROBINSON: Mislim da je Pretresno veće odlučilo da se posluži postupkom koji je sugerisao gospodin Najš i to zato što takav postupak ima očigledne prednosti. Ja mislim da kad bismo održavali usmenu raspravu o svemu tome, da bi to strašno dugo trajalo. Gospodine Miloševiću, vi imate vaše saradnike, vi imate dodeljene advokate, prema tome počnite da radite. Rasprava je završena. Nastavljamo sa radom sutra u 9.00.